

naša luč

1992
april
4

hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti

Župančič, Duma

otočec, šentjernej, kostanjevica

Jedro Dolenjske je prijazna valovita pokrajina, kjer plešeta med seboj tesno sprijeta gozd in polje, med nju pa so nametana gnezda zaselkov in vasi. To je tisti svet, kjer ni toliko ravnine, da bi stal liter cvička pokonci. Ta pa veselo raste po zaobljenih gorica.

● Avtocesta me brž prenese iz Ljubljane do Novega mesta, ki ga z ovinkom pod Trško goro pusti ob strani, in do **Otočca**. Ta redki vodni grad v Sloveniji velja za dragulj v Dolini gradov. Pa res dela vtis, kakor bi bil položen na Krko, saj stoji na otoku; obdaja ga naravni park. Zagotovo je ena najbolj zapeljivih fotografskih skušnjav v Sloveniji.

Prek širokega in dolgega lesenega mostu sem pri gradu. Ta je lepo obnovljen in preurejen v hotel. Dve grajski stanovanji sta opremljeni s stilnim pohištvo. Ohranjen je tudi

še marsikateri lep kos stare opreme. Imenitna peč npr. stoji v predverju restavracije.

Kuhinja je odlična, saj spada med vrhunske v Sloveniji. Na jedilnem listu stojé med drugim: tatarski biftek, postrv v marinadi, polži, žabe, raca, gos, ocvrt kozliček, odojek na ražnju, regrat s slanino, motovilec z jajci . . . Motijo le komarji, ki imajo v Krki svoj raj in ki jih na jedilniku kajpada ni.

Berem, da na Otočcu prirejajo marsikaj: kresovanje, ribniški piknik, veslaške regate in igre pod dedovo lipo. Poleg tega si tukajšnji gostje lahko privoščijo tudi ribolov, kopanje, čolnarjenje ali pa tek po trimskih stezah.

Na bregu Krke stoji turistično naselje. Pot ob njej proti gradu Struga, znanemu iz Tavčarjeve povesti Otok in Struga, je prijetno mirna in obrasla z gostim drevjem. V ločju na otočkih čepijo gnezda povodnih ptic, v zaslanjeni Krki se ribe prav gotovo dobro počutijo.

Stari grad Struga je poseljen s stanovalci. Majhen črn pes mi s stalnim lajanjem in skoraj zaganjanjem vame ne dá, da bi si grad natančneje ogledal. Pred gradom so ogradili prostor za jahalne konje.

● „Lajpšega tiča nej, kot je petljalen, lajpšega kraja nej, kot je Šentjarən.“ No, to lepoto moram videti. Za dolenjske razmere je te vasi, ki je središče rodovitne pokrajine ob loku Krke, kar nekaj. Velike zidane hiše in lep trg sredi naselja govorijo o trdnosti domačij. Bolj kot partizanski spomenik — mlad fant se daje z volkom — me zanima spomenik šentjernejskemu petelinu, ki je tudi vlit v železo in stoji na trgu, a so ga ptiči na svoj način

že dodobra „zaznamovali“. Moti me le moderna hiša banke, ki tako s svojimi oblikami kot s kričečimi barvami silno kviri središče kraja.

Da je **Šentjernej** znan po konjereji, konjskih sejmi in dirkah, vé kajpada vsak otrok. Manj znano je, da jim precej cvenka priteče tudi iz prašičereje, posebno prodaje pujskov, in od perutnine. En sam lončar v okolici baje še izdeluje lončene posode, med drugim tudi majolike z vse mogočimi napisi, npr. s tistim: „Kjer je vince, kjer je krača, hitro najdeš pomagaca.“

● Pot me pelje naprej v **Kostanjevico na Krki**, včasih zaradi pogostih poplav imenovane tudi Dolenjske Benetke. To je najstarejše dolenjsko mesto in najmanjše mesto v Sloveniji. Staro je že skoraj 750 let in kakšen hudomušnež bi pripomnil, da se mu to na dokaj dotrajanih zunanostih hiš tudi pozna. Vendar slovi Kostanjevica po izredni kulturni dejavnosti: tu je vsako leto mednarodno kiparsko srečanje, Dolenjski kulturni festival, kostanjeviška noč (spust osvetljenih čolnov po Krki) in kostanjeviško šelmanje (pustovanje).

Staro mestno jedro stoji na otoku Krke, ki so ga ustvarili tako, da so začetek in konec vijuge, ki jo Krka tu naredi, zvezali s prekopom. Poti od enega konca otoka do drugega in nazaj ni bogve kaj. Med obema mostovoma stojita ob vzporednih ulicah (domačini ju imenujejo Veliki plac in Mali plac) strnjeni vrsti pritličnih hiš.

Kostanjevica je kot kulturni spomenik prve kategorije v celoti zaščiten. Naselje se postavlja z Lamutovim likovnim salonom in Gorjupovo galerijo, v katero je vrsta slovenskih umetnikov podarila nad tisoč svojih del.

on

še ni konec

Grad Otočec.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA
Pomlad v Podragi v Vipavski dolini.
(foto: Mirko Kambič)

v svetlobi vstalega

Središčna točka vsega časa je trenutek, ko je Kristus zlomil moč smrti in vstal. Zgodovina se deli v dobo pred njim in v dobo po njem.

Kristusovo ime je edino pod nebom, ki nam prižiga zeleno luč v večnost. S tem osmislije bivanje slehernika. Drugega Odrešenika Bog ne bo poslal.

Kako „usmiljeni“ in krhki so razni človeški „odrešeniki“, predobro vemo. V tem stoletju smo jih že nekaj doživeli, tako desnih kot levih. Eni in drugi so pisali zgodovino narodov s krvjo, kajpada ne s svojo.

Da je v naši domovini partijsko enoumje Kristusa segnalo v zakristije in za stene zasebnosti, mnoge kristjane pa poslalo v ječe, če ne celo v slovensko podzemlje, je resnica naše polpretekle zgodovine, ki je ne bo mogel nihče zbrisati in ki je tudi nikakor ne gre pozabiti. Prav je, da se ve, kdo je kdo v slovenski zgodovini.

Da je s takšnim ravnanjem partija slovenski prostor do amena osiromašila, je kakor na dlani. In namesto da bi se tisti, ki so to počeli, umaknili v zasebnost in brezimnost, hočejo še vedno igrati prvo violino in se narodu ponujajo za odrešenike. Ta izguba sramu pri njih je ena največjih sramot v našem prostoru. Tovariši, hvala vam za „usluge“! Odidite že z odra v zakulisje!

Zastrupljanje glav in src se nadaljuje, gospodarsko krizo, ki jo imajo v glavnem na vesti oni, izrabljajo po načelu tatu, ki s prstom kaže na druge in vpije: „Primité tatul“, in netijo nezadovoljstvo, proteste in stavke. Kot da laž, kraja, nedelavnost, nepoštenje, nespoštovanje človeka še niso v preteklih desetletjih pognale globokih korenin.

Kristjani skušamo v ta prostor vnašati temeljna pravna načela. A že slišimo od ljudi, ki si skušajo vzeti vlogo razsodnikov in usmerjalcev duhovnega življenja na Slovenskem, očitke „desne revolucije“ in „rekatolicizacije“. Če se jim zdi pošteno tako poimenovati Kristusova izraza „kvas sveta“ in „sol zemlje“, naj to pač počno. Seveda pa naj pustijo ostalim svobodo, da njihovo početje razumejo po svoje.

Slovenija bo brez mesta za Vstalega v njej le še zemljepisni pojem. Priznanje Kristusa je pač temelj vsega. Tudi slovenskega časa in prostora, zgodovine in prihodnosti.

Naša domovina je postavljena pred novo odločitev za Boga.

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija 170 šil.
Anglija 11 fun.
Belgija 635 fran.

Francija 106 fran.
Italija 24.000 lir
Nizozemska .. 35 gld.
Nemčija 30 mark
Švica 27 franc.
Švedska 115 kron
Avstralija 26 dol.
Kanada 23 dol.
ZDA 20 dol.
Slovenija 800 tol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne in posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate tudi na poštni čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) števil. 9.564.255

pismo iz don Kamilovega mlina

vstajenje potrebujem

Mislil sem, da je najlažje pisati o veliki noči. Veličastni velikonočni zvonovi, lepi obredi, posebno naši slovenski z blagoslovi jedil, cvetne butarice, kaj bi našteval! Vse to sili, da beseda kar sama teče in prenaša veselo sporočilo na papir.

Priznati moram, da sem se krepko uštel. Nič vstajenskega ne doživljam te dni, ne jaz, ne moja okolica. Prav nasprotno. Slabe in pretresljive novice dežujejo kot po tekočem traku.

Kaj naj napišem mladi vdovi — v petek je zgubila svojega dvaintridesetletnega moža, ki je zapustil tri majhne otroke. Ko bi bil vzrok smrti bolezen ali prometna nesreča, bi še kaj zajeceljal. A vzrok smrti je nepojasnjen. Vse se samo, da je šel s prijateljem v disco. (Vprašal sem se, kaj je tam iskal.) Menda so se nekaj stepili. S prijateljem se je odpeljal proti domu. Po kakšnih petnajstih kilometrih vožnje je zapeljal s ceste, avto ustavil in motor izkjučil. Hotel si je odpočiti. Zjutraj ga je sopotnik budil, češ, čas je, odpelji zdaj domov! Z grozo pa je ugotovil, da je mož mrtev. Umrli je zaradi notranje krvavitve, verjetno kot posledice pretepa.

Ni se še ta novica plegla, že je prišla druga. Tukajšnjega domačina so našli v avtu s prestreljeno glavo, pištola je ležala na sedezu. Ustrelil se je, ker se je bil preveč zadolžil — „samo“ za pol milijona nemških mark. Ali je res vse zapravil, vse pogнал? In ali ni bilo potem drugega izhoda?

V bližnjem gozdu so našli tretjega, ki si je vzel življenje. Ker ljudje vse vedo, so tudi zanj vedeli: preveč je bilo v njegovem življenju stranpotov, preveč obveznosti, preveč potrebnih in nepotrebnih skrbi, ki jim je zdaj na ta način ušel. Ali je bila to res rešitev?

Ob teh vesteh naj vam sporočam veselo novico o veliki noči!!!

Vedno pa se prikaže tudi vsaj majhen žarek svetlobe. Tudi meni je ob

vseh teh novicah zasvetil. A tudi ta se začenja s temnim ozadjem.

Obiskala me je redovnica, usmiljenka, ki je petintrideset let kot zdravnica, specialistka za pljučne bolezni delovala v Peči na Kosmetu. Radi so jo imeli, uživala je velik ugled. Prevelikega za sedanje tamkajšnje razmere. Rada je bila tam, garala je za manj kot skromno plačo, ki jo je prejemale s trimesečno zamudo.

Pred kratkim so jo poklicali in ji povedali, da mora takoj prenehati z delom, da je upokojena. Razlog je čisto jassen: ne morda starost, pač pa to, da nima moralno političnih kvalifikacij za delo v dispanzerju. (Še pomnite, tovariši?) Njen poglavitni greh je, da z vso zavzetostjo zdravi Albance.

Bo kdo rekel: Nič zato, saj se je nagarala, naj si malo odpočije in gre v zasluženi pokoj, kar bi lahko po službenih letih naredila že prej.

Nerodno pri tem je, da tudi na svojem stanovanju ne sme nuditi nobenemu bolniku zdravniške pomoči. Sploh ne sme imeti stikov z bolniki. Da se bo ja tega držala, so jo nekajkrat poklicali na „velikonočno spoved“. Ponjo so prišli s štirimi naperjenimi brzostrelkami. Pogovor je trajal več kot tri ure. Imeli so natančen popis vseh njenih znancev in prijateljev...

Pa bo kdo menil: So pač poskrbeli, da sestra letos ne bi pozabila na cerkveno zapoved: Spovej se svojih grehov vsaj enkrat v letu in v velikonočnem času... Nič hudega, če so s časom malo pohiteli!

Že že, a pri tej „spovedi“ moti samo to, da na koncu ni odveze: nobeno priznanje in kesanje nič ne pomaga, ker „spovednik“ že vnaprej vse ve in odloči, kaj mora „spovednec“ narediti.

Ta naša dohtarica pa žal ne zna držati rok križem in ker je Albanija blizu, albansko pa zna, se je odločila, da gre tja.

Šmentana reč, so rekli „spovedni-ki“, še tega je treba, to sploh ne prihaja v poštev. Sicer je smela iti v Albanijo pogledat, a pod nobenim pogojem ne sme tam ostati.

Ko se je vrnila, je bil pogovor z varuhi še daljši, zasliševalec je bil še bolj nesramen.

Njeni predstojniki so po vseh teh pogovorih ugotovili, da je najbolj pametno držati se starega, preizkušene recepta: v begu je rešitev. Ukazali so ji, naj se takoj umakne v Slovenijo.

Ubogala je, stopila zgodaj zjutraj brez vsakega slovesa — po petintridesetih letih dela! — na avtobus in se prek Madžarske pripeljala v Slovenijo. Ves čas vožnje jo je v njenih možganih spremljal zasliševalec in bala se je, da jo bodo med vožnjo odkrili in vrnili v Peč. Šele v Sloveniji se je oddahnila. (Videti je, da so njeni varuhi pri vsej budnosti le zjutraj ob petih še sladko spali. Po treh dneh so ugotovili, da je ni nikjer, in spraševali ostale sestre, če je morda ušla v Albanijo. Kakšna velikodušna skrb teh borcev za rdečo svobodo!)

V Sloveniji si je sestra odpočila. Ne za dolgo. Ko pišem te vrstice, je že na ladji, ki jo bo pripeljala v albansko mesto Drač.

Končno se bodo izpolnile njene mladostne želje, da bo v pravih misijonih. V Albaniji je vse v razsulu. Trgovine so zaprte, živil ni. Trenutno rešuje največjo krizo Karitas, ki so ga vzpostavili v zadnjem mesecu. A njegova pomoč je v tej strahotni revščini kot kapljica v morje. Že na Kosovu vlada revščina, a za Albance je Kosovo Amerika!!! V Albaniji pa res ni dobesedno ničesar.

„Kje boš živel? Kako se boš hranila?“

Odgovor je bil nasmeh: „Bo že šlo. Stanovala bom v hiši, kjer živita duhovnik in zdravnik — odstopila sta mi sobo.“

Nič je ne skrbi. Ve, da ne bo smela ničesar razdeljevati, ker sicer bodo mislili, da ima še kaj, in jo bodo prišli izropat. Sicer pa gre tja, da bo delala kot zdravnica. V duhu si je že priskrbel rentgen, že išče zveze, da ga čimprej dobi. Spet bo v svojem elementu, pri svojem delu za uboge. Tu bo pri resničnih revežih, kajti zdravnikov tam trenutno ni. Človeško gledano se spušča v pustolovščino. A ta pustolovščina se hrani iz upanja: na obzorju se riše vstajenje.

— — —

Mi smo zatopljeni v vsakdanje skrbi in teh žarkov upanja velikokrat ne opazimo. Ujamemo samo temne podobe in dogodke.

Kristus je vstal, da nam dá upanje. Ali ga bomo znali tudi mi tako odkriti, kot ga odkriva naša dohtarica? Ali tudi mi zaupamo Kristusu, da nam je prinesel odrešenje in vstajenje?

Gospod, to upanje potrebujem, drugače me bodo skrbi tega sveta

požrle. Potrebujem tvoje veselo sporočilo: „Ne bojte se, vstal sem in sem z vami.“

Ja, ko bi se te mogel dotakniti kakor Tomaž. „Ne bom veroval, dokler se ne dotaknem njegovih rok in nog . . .“ Ta Tomaževa beseda mi gre vse bolj od srca kot njegova izpoved: „Moj Gospod in moj Bog!“

Odgovarjaš mi: „Kaj ko bi resno sprejel besede: Blagor tistim, ki niso videli, pa verujejo?“

— — —

Kristusovo vstajenje mi mora prinesiti moči, da tudi jaz odkrijem svojo „Albanijo“, ki je vsa v revščini in potrebuje moje pomoči. Potrebuje me moja okolica. Postati moram velikonočni kristjan, to je človek, ki prinaša upanje.

Moj Gospod in moj Bog, daj mi moči in poguma, napolni me s svojim veseljem oznanilom! Vstal si in živiš v meni. Smem se veseliti, čeprav so križi na moji poti ostali.

Veselo veliko noč vam želi

vaš don Kamilo

Da bi dokazali pametnost vere, so bogoslovni strokovnjaki razvili tako imenovane dokaze za Boga. Seveda ne gre pri tem za takšne dokaze kot pri naravoslovju ali računstvu. Bog ni stvar, ki bi jo bilo mogoče premeriti in pretehtati. On ostaja skrivnost. A s pomočjo razumskega dokazovanja se poraja spoznanje, da Bog odgovarja tisti predstavi, ki si jo je o njem naredil razum.

O Bogu bi se ne mogli spraševati, ko bi o njem še nič ne slišali, ko bi se nas on v naši notranjosti še ne dotaknil, ko bi ne imeli še nobenega doživljanja Boga. Dokazi o Bogu naj bi torej ne zamenjali naše vere z vednostjo, marveč prav nasprotno, povabili naj bi nas k veri, nas v njej utrdili in dali o njej obračun.

odkod je svet?

Prva, starejša oblika dokazov za Boga premišlja o obstoju sveta. Veso-lje se stalno giblje in neprestano spreminja. Kar se giblje, je od nekoga gibano. Obenem vlada v svetu red. Človek

ali je mogoče Boga dokazati?

se nujno sprašuje, od kod je vse, kar je. Predvsem, od kod je red v stvarstvu.

Vsak odgovor sproži nova vprašanja. En vzrok sproži drugega, vse je pogojeno od vsega. A v neskončnost ni mogoče iti. Nekje mora biti neki prvi vzrok, neki prvi začetek gibanja in spreminjanja.

Kdo bi mogoče pokazal na praatom ali praelico življenja. A kako sta začela bivati ta atom in ta celica in od kod sta dobila tisto neizmerno moč, da sta iz sebe sprožila celotni nadaljnji razvoj? Saj ne gre le za pojasnitev tega, kako je svet nastal. O tem lahko pove današnja znanost marsikaj. Gre tudi za pojasnitev tega, da sploh kaj obstaja.

Kdor odgovarja s prasnovo, s tem ne pojasni ničesar. Ali se snov pojasnjuje sama iz sebe? Saj je sama podvržena spreminjanju, to je pa dokaz, da je zelo ne popolna. Zadnji temelj je lahko le nekaj, kar je samo iz sebe popolno in dokončno, kar obstaja samo iz sebe kot najčistejša polnost bivanja in življenja.

Prav na to mislimo, kadar govorimo o Bogu. Samo v Bogu ima svet svoj temelj, brez njega bi bil brez temelja, s tem pa brez smisla. Ker svet obstaja in ker v njem vlada red, je smiselno verovati, da obstaja tudi Bog kot temelj obstoja sveta in reda v njem.

Pajek se je spustil po močni niti z visokega drevesa v grmičevje. Tu je začel spletati mrežo, ki je postajala vedno večja. Vanjo je ujel veliko mušic.

Zvečer je še enkrat mrežo pregledal. Pri tem je opazil nit, ki je vodila navzgor in po kateri je zjutraj splezal z drevesa. Nanjo je bil čisto pozabil. Ni se mogel več spomniti, čemu služi, zato jo je odgriznil, da ne bi kazila mreže.

Takrat je mreža padla v globino, se kakor mokra krpa ovila okrog pajka in ga zadušila.

Odločiti se za Boga pomeni odločiti se proti prvenstvu snovi. Kdor veruje v Boga, s tem izjavlja, da se duh ne pojavi šele na koncu dolgega razvoja, marveč da je že v začetku, še več, da je duh tista sila, ki vse dela, vse nosi, je vse določila in vse uredila. Kdor se odloči za Boga, se odloči za smiselnost sveta.

S tem smiselnim ustrojem se srečuje znanstvenik na vsak korak. Kako bi mogel razumeti stvarnost, ko je ne bi

**Kristusovo
vstajenje je
središče
zgodovine.
je poroštvo,
da bomo tudi
mi vstali in
večno živeli v
božji sreči.
vredno je biti
Gospodu
zvest.**

razumel duhovno? Kako bi jo pa bilo mogoče razumeti duhovno, ko je ne bi bil oblikoval neki duh, kar dokazuje njen duhovni ustroj? Tako je naše pre-mišljanje o svetu končno le odkri-vanje božjih zamisli.

Vera v Boga je vse kaj drugega kot nasprotje mišljenja. Je vse bolj zadnji temelj mišljenja in trajna vzpodbuda in vabilo k njemu.

odkod je človek?

Druga, novejša oblika dokazov za

Boga se ukvarja z vprašanjem obstoja človeka. Človek je povsem omejeno bitje, odvisen in ogrožen od narave, ki ga obdaja, zapisan smrti. V človeku se pa javlja tudi nekaj brezpogojnega in neomejenega.

● Na primer glas vesti, ki se vedno znova v nas javlja, tako da nas opo-minja, obtožuje ali hvali. Kajpada so mnoga pravila zgodovinsko po-gojena. A osnovna zahteva, da naj delamo dobro in se ogibamo zlega, je brezpogojna. Sami sebi bi se morali odreči, ko ne bi protestirali proti vne-bovpijočim krivicam, npr. proti umoru nedolžnega otroka. Ne moremo zgubiti upanja, da morilec na koncu ne bo zmagal nad svojimi nedolžnimi žrtva-mi. Tudi če ne najdemo nikjer na svetu popolne pravičnosti in tudi če ne more-mo niti računati s tem, da jo bomo kdaj mogli uresničiti, je ne smemo nehati zahtevati.

● Brezpogojnost in neomejenost najdevamo tudi v medčloveški ljubez-ni. V človeku, ki je deležen ljubezni, lahko nastane v hipu vse novo. V bla-ženem trenutku čas izgine: sredi časa se dotikamo večnosti. Ali naj te na koncu ne bo?

Tako živimo vedno v napetosti med svojo končnostjo in nepopolnostjo na eni strani in hrepenenjem po neskon-čnem, neomejenem in popolnem na

(dalje na strani 35)

v hipu se je vse obrnilo

Tisti veliki petek in sobota sta bila za apostole popolna tragedija. Nad njihove duše se je zgrnilo toliko teme, da so žalovali in jokali. Jokali oni, možje, navajeni žuljev na rokah od ribiških vrvi in mrež, izčrpanosti in prepotenih te-les, razdivjane vode in preču-tih noči pri ribolovu.

Sedaj je vsega konec. On je mrtev, nepreklicno mrtev. Pri-bit na križ kot zločinec.

Sram jih je drugega pred drugim, saj so Jezusa pustili umirati samega. V strahu za svojo kožo.

In zdaj so kakor v pasti. Kdo jim jamči, da ne bo naenkrat potrkal na vrata kdo od ju-dovskih ali rimskih rabljev? „Bratci, z namil“

A kam naj gredo? Domov, da se jim bodo vsi sosede sme-jali? Njim, „apostolom mrtve-ga Boga“. In če ne domov, kam? Kaj naj počno? S čim naj si služijo kruh?

Naenkrat je potrkal na vrata. Tu sol

„Odprite! Me smo, Marija, Saloma, Joana! Jezus je vstal!“

„To ni res. Ne more biti res.“

A je bilo res. In v hipu se je vse obrnilo. Iz src apostolov je izginila žalost. Vanje je vdrlo neizmerno veselje.

„Gospod je vstal! Gospod je res vstal!“

Sedaj so pripravljeni dati zanj tudi življenje.

**veliko
velikonočne
svetlobe
in
veselja
vam
želimo
vaši
duhovniki
s sodelavci**

če pa Kristus ni vstal

Najstarejše poročilo o Jezusovem vstajenju je napisal **apostol Pavel** v svojem prvem pismu **vernikom v grško mesto Korint**. To poročilo je obenem od vseh najbolj zanimivo, ker se v njem tudi kritično sooča z vprašanjem, kaj pa če Kristus ni vstal. Nikakor bi namreč ne hotel biti apostol neke zmote ali laži.

Znani so **štirje Pavlovi pogojniki**:

— če pa Kristus ni vstal, je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi vaša vera, še ste v grehih;

— če pa Kristus ni vstal, smo mi lažnive božje priče, ker smo govorili, da je Bog Jezusa obudil od mrtvih, ko ga v resnici ni;

— če pa Kristus ni vstal, smo od vseh ljudi najbolj pomilovanja vredni, ker imamo upanje v Kristusa samo v tem življenju;

— če pa Kristus ni vstal, jejmo in pijmo, zakaj jutri bomo umrli.

Vendar Kristus je vstal — piše apostol Pavel — kakor je napovedano v knjigah svetega pisma stare zaveze — in se je prikazal Petru, nato dvanajsterim, potem več kot petsto bratom naenkrat (od katerih je še sedaj večina živih), nato Jakobu, zatem vsem apostolom, nazadnje pa „se je kot negodniku prikazal meni, ki nisem vreden, da bi se imenoval apostol, ker sem preganjal božjo Cerkev“.

To Pavlovo sporočilo soglaša s **prvo apostolsko pridigo**. Vsi, ki so videli vstalega Gospoda, so od vsega začetka kot središče oznanila sporočali to vest o Jezusovem vstajenju. To svoje oznanjanje so kasneje zapečatili tudi z lastno krvjo. To pa seveda daje iskrenosti prič posebno težo.

Ker je Kristus vstal, se Pavlovi pogojniki spremenijo v **svoje nasprotje**:

— ker je Kristus vstal, je naše oznanilo resnično, tudi vaša vera je vera v resnico;

— ker je Kristus vstal, smo mi resnične božje priče, ker smo govorili, da je Bog Jezusa obudil od mrtvih;

— ker je Kristus vstal, smo od vseh ljudi najbolj srečni, ker imamo upanje v Kristusa tudi v drugem življenju;

— ker je Kristus vstal, ne jejmo in pijmo samo, ker jutri bomo živeli, če bomo božjo sodbo dobro prestali.

— — —
Jezusovo vstajenje je izpričano kot **dogodek**. Kakor je božja beseda poklicala svet v bivanje, tako se je dogodila tudi v Jezusovem vstajenju: Bog ga je obudil. Ta dogodek je ustvarjalno dejanje božje moči.

Tisti, ki se ženam, apostolom in učencem prikazuje, je **Jezus iz Nazareta**. Apostoli ga vidijo, se ga dotikajo, jedo z njim. Jezus ni navzoč

kot privid, plod domišljije, marveč s svojim lastnim telesom. Ker je Jezus poveličan, dela vidcem prepoznavanje njega težave. Ker ponavlja besede, kretneje in dejanja, ki so jih vajeni, ga pa končno le prepoznajo.

*Črte tvojega obraza
so v poveličanju
komaj še vidne.*

*Ne prepoznavajo Te:
zdaj si jim vrtnar,
zdaj prikazen,
zdaj tujec na cesti v Emavs,
zdaj tih neznanec,
ki v vlažnem svitu
gleda z obale
na trudne kretneje
ribičev.*

*Tvoje telo je tvar,
ki se razpušča
v svetlobo duha.*

*Vstopaš skozi zaprta vrata,
se v hipu izmikaš očem
in nosiš sebe v daljave,
kakor se nosi misel,*

*ki je ne veže
nobena zamolkla
teža zemlje.*

*Novo bivanje
hodi skoz staro.
Staro strmi
kot od vekov temen
živomoder vrt koral
na morskem dnu,
ko ga presije
bela luč
prvega
potapljača.*

(Truhlar)

— — —
Jezusovo vstajenje pomeni za ves svet in vse ljudi „**prelomnico časov**“, začetek nečesa popolnoma novega, ki je dokončno. Jezusova smrt, ki je bila smrt za druge, se je v vstajenju razkrila kot življenje. Smrt na križu se je odprla kot življenje iz Boga in za Boga. Jezusov križ je pot v življenje, ki je sedaj vedno odprta.

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

BREZPOSELNOST

Po zadnjem uradnem podatku je bilo konec januarja na zavodih za zaposlovanje prijavljenih 94 tisoč brezposelnih. Ko v zadnjih dveh letih ne bi vodili aktivne politike zaposlovanja in ohranjanja gospodarsko upravičenih delovnih mest, bi bilo brezposelnih še za 30 do 40 tisoč več. Taki vladni ukrepi so bili: enkratna denarna nadomestila za samostojne dejavnosti, preusposabljanje, dodatno izobraževanje, pomoč pri zaposlovanju pripravnikov in invalidov, odpravnine, dokupi let, nadomeščanje dela stroškov podjetjem (da niso šla v stečaj), omogočenje celoletne zaposlitve v gradbeništvu in turizmu,

odprtje novih delovnih mest, priprava seminarjev za samozaposlovanje in manjša javna dela v najrazličnejših dejavnostih.

CENE RASTEJO

Košara živil, ki jih predpisuje uradni seznam najmanjših življenjskih stroškov, stane danes za tričlansko družino 16.500 tolarjev. Pri tem niso všteti drugi stroški: milo, zobna pasta, pralni prašek, električna, stanarina, obleka . . . Stroški za živila naj bi znašali po uradnem seznamu 46 % življenjskih stroškov. Za golo preživetje bi tričlanska družina torej potrebovala 35.800 tolarjev. Če zakonca zaslužita po zajamčenih osem tisoč tolarjev mesečne plače, ne dobita niti za hrano. Da je takšno stanje bistveno odvisno od prejšnjega partijskega gospodarstva, je jasno, saj je po nekate-

Na glavnem trgu v Celju.

rih drugih pokomunističnih deželah še slabše. A slovenska množična občila krivijo za to predvsem sedanjo vlado, ki bi morala znati delati čudeže.

UMRL PISATELJ ANTON INGOLIČ

Pisatelj Ingolič je eden najplodovitejših slovenskih pisateljev, saj je napisal sedemdeset knjižnih del. Dolga desetletja je bil tudi med najbolj priljubljenimi slovenskimi književniki. 85 let star je umrl 11. marca. Pokopali so ga v njegovem rojstnem kraju Spodnja Polskava pri Pragerskem. Med njegovimi knjigami so mnoge doživele številne prevode, skupaj v štirinajst jezikov. Posebno znane so Lukarji, Vinski vrh, Na splavih, Tajno društvo PGC, Gimnazijka, Mladost na stopnicah, Moje pisateljstvo, Pradedi.

ZASTARELI VLAKI

Tirnice in kretnice slovenskih železnic so že tako dotrajane, da dosedanje hitrosti vlakov niso več varne. Ker ni denarja za obnovo omenjene podgradnje, morajo vlaki voziti počasneje. Oboje, dotrajanost tirnic in kretnic ter pomanjkanje denarja, je sad preteklega partijskega (ne)gospodarstva.

SLABO SLIŠI, SLABO VIDI...

SCHNEIDER, »Süddeutsche Zeitung«, München

Pred kratkim naj bi bil Milošević žrtev avtomobilske nesreče, v kateri naj bi dobil tudi manjši možganski potres.

Prizor iz Maribora.

SLOVENIJA V NEMŠKIH KATALOGIH

V Berlinu se je vršila v začetku marca mednarodna turistična borza. Tajnik v nemškem ministrstvu za gospodarstvo Beckmann je obvestil javnost, da je Slovenija varna država, in v svoje kataloge so jo uvrstile štiri velike turistične agencije (TUI, ITS, Neckermann, Hetzelreisen). Na tiskovni konferenci je predsednik slovenske vlade Peterle rekel: „Slovenija je sicer sorazmerno majhna država, ima pa bogato ponudbo in predvsem prijazne ljudi. Vsak turist bo lahko našel kaj zase, saj imamo morje, gore, podzemlje, ravnine in vinograde, naravna zdravilišča. Razmere v naši državi so povsem mirne, varne in ustaljene.“ Slovenija bo odprla turistična predstavništva predvsem v državah, od koder prihaja največ turistov (Avstrija, Nemčija, Italija, Velika Britanija, države Skandinavije).

PETERLE NI BIL NIKOLI ČLAN PARTIJE

Iz kabineta predsednika vlade Republike Slovenije so javnosti sporočili, da Lojze Peterle, slovenski premier, ni bil nikoli član partije. Namigovanja, ki si jih je privoščil v televizijskem pogovoru

s Spomenko Hribar 13. marca urednik Lado Ambrožič, niso v skladu z resnico.

USTANOVLJENA SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Sredi marca je bila v Ljubljani ustanovljena Slovenska ženska zveza. Kot gibanje slovenske krščanske demokracije bo njeno delovanje temeljilo na duhovnem izročilu krščanstva in krščanskem razumevanju človeka. Odprta bo tudi za neverujoče članice. Zveza se bo zavzemala za enakopravnost med moškim in žensko (tudi v politiki — od 51,5 % žensk v Sloveniji je v skupščini le 10,8 % poslank), človekovo svobodo, postavitev pravic posameznika in družine pred pravice države, zaščito velikih družin ter uveljavitev krščanskega pogleda na odnose med starši in otroki. Zveza se namerava kmalu vključiti v Evropsko žensko unijo.

ZA ZASVOJENCE Z MAMILI

Na Teološki fakulteti v Ljubljani so se tisti, ki se ukvarjajo z zasvojenosti z mamilami (sociala, šolstvo, zdravstvo, kriminalistika, Karitas, pastoralna), srečali s Pierinom Gelminom iz rimske Comuni-

tà Incontro (Skupnost srečanje), ki pomaga mladim najti pot iz zasvojenosti z mamilami. Narkomanija je bila pri nas predolgo prezrta in zdaj pospešeno iščejo poti in načine, kako jo obvladati. Gelmini je ponudil 100 milijonov lir pomoči za ustanovitev prvega tovrstnega središča pri nas. S portoroškim župnikom Prelcem sta si ogledala benediktinski samostan v Krogu nad Sečovljami, ki ga bodo skupaj s posestvom vzeli za to v najem.

KAM SO IZGINILI TAJNI DOKUMENTI?

Komisija za nadzor nad zakonitostjo dela varnostno-informativne službe (VIS) je obravnavala informacijo o arhivih Službe državne varnosti (SDV). SDV je po naročilu svojega šefa tik pred volitvami uničila velik del map z osebnimi podatki; map je bilo včasih 17.000. VIS je do danes pridobil manjši del tega gradiva, preostali del skritih map pa še poskuša zbrati. Vsak državljan ima pravico do vpogleda v svojo osebno mapo.

OPOZORILNA STAVKA

18. marca so Svobodni sindikati, ki so dejansko preimenovani prejšnji sindikati, oklicali delno opozorilno stavko proti vladi. Stavka je bila poskus marksističnega vplivanja na delavstvo in vnašanje zmede ter nemira med Slovence. Opozicijske politične sile so izrabile socialno stisko ljudi za svoje ozke strankarske koristi. Pravice delavcev je mogoče uveljavljati samo z medsebojnim dogovarjanjem.

TRŽAŠKI ŠKOF VZNEMIRIL ITALIJANSKE NACIONALISTE

Tržaški škof Bellomi se je srečal s tržaškimi javnimi delavci in s svojimi izjavami vzburkal tržaško javnost. Pozval je Tržičane k medsebojnemu razumevanju med Italijani, Slovenci in Furlani. Nekateri italijanski nacionalisti so nastopili proti njemu in menili celo, da bi bilo dobro odpovedati za začetek maja najavljeni papežev obisk. Potem je škof po tržaški TV povedal, da živijo v Trstu poleg Italijanov še druge narodnosti, med katerimi je najpomembnejša slovenska, ki ima v mestu zgodo-

vinske korenine. Kot dokaz je med drugim navedel staro slovensko ime za Redipuglio — Sredipolje.

OČISTIMO SLOVENIJO — SLOVENIJA MOJ PONOS

To je poziv Turistične zveze, s katerim vabi vse Slovence, da bi sebi in turistom uredili naše okolje. Spomladansko urejanje okolja naj bi zajelo predvsem okolice hiš, vasi, stanovanjskih blokov in mest, trgovin, podjetij, avtobusnih postaj, kulturnih ustanov, spomenikov, cerkva in vseh drugih pomembnih stavb in prostorov. Prav tako bi bilo treba očistiti okolico cest, nabrežij potokov in rek, parke in zelenice, odlagališča za odpadke in druge javne prostore. V akcijo se bodo vključili tudi kristjani. Škoda je, da je datum akcije postavljen v teden po veliki noči, saj je stara slovenska navada čiščenje v velikem tednu.

od tu in tam

BETNAVA

V obnovljenem Betnavskem gradu pri Mariboru so postavili na ogled razstavo bavarskega kmetijskega ministrstva o razvoju podeželja v Nemčiji v zadnjih dveh desetletjih. Slovenski minister za kmetijstvo in gozdarstvo Osterc, ki je razstavo odprl, je v nagovoru dejal, da bi se tudi Slovenci morali ovesti, da je prav kmetijstvo v preteklosti največ prispevalo k oblikovanju narodne kulture krajine in podeželja. Kmečki živelj je namreč ustvarjal kulturne vrednote, ki nas še vedno ločijo od drugih družb, hkrati pa najbolj odločno oblikoval podobo naroda. Direktor družbe za razvoj podeželja Kovačič pa je poudaril, da je skrajni čas, da ustavimo narodni razkroj, ki se na eni strani kaže v revščini mestnih naselij, na drugi pa v razkroju podobe slovenskega podeželja.

BLED

Vračanje blejskega otoka Cerkvi, ki ji je bil po krivici vzet, se dogaja, kakor

Pred nunsko cerkvijo v Ljubljani.

je rekel blejski župnik Martelanc, po geslu: vzeti je lahko, vrniti pa težko. Otok je prišel pod sedanjo upravo podjetja Turizem in rekreacija leta 1962, najbrž v zelo slabem stanju. Sredi oktobra 1950 so npr. dijaki IV. Mješovite gimnazije iz Beograda pod vodstvom profesorice Ljube Milosavljevič v cerkvi priredili ples in od orgel odlomili nenadomestljive piščalke, da so z njimi „streljali“. Kadili so in popivali, razsekali eno od cerkvenih klopi in v cerkvi pekli čevapčiče. Kasneje je izginilo nekaj dragocenih kelihih, vsaj 20 umetniških slik, mašni plašči — nekateri stari več stoletij — monštrance in dragoceni kosi pohištva. Kje je danes vse to?

GOTENICA

Nekdanje zloglasno zaprto območje Gotenice in Kočevske Reke dobiva po prizadevanju uslužbencev vadbeneoskrbnega centra ministrstva za notranje zadeve v Gotenici turistično podobo. Ta kraška vas je odlično izhodišče za vstop na široko področje neokrnjene narave in divjine, ki se razteza od Travnate gore prek Kočevskega roga do Kolpe. Poleg miru in čistega zraka ponuja Gotenica s svojo okolico gorsko kolesarjenje, pohodništvo, jahanje, lokostrelstvo, lov, ribolov, kegljanje, balinanje, bazen, tri smučišča

in šestkilometrsko progo za smučarski tek. Čista narava z bogatim živalstvom in rastlinstvom, s tremi pragozdovi, jezerom in reko Kolpo v bližini, ugodnimi snežnimi razmerami, kraškimi jamami in stenami za plezanje vabi planince in počitnikarje, da jo odkrijejo. V obnovljenih nekdanjih kmečkih hišah, ki bodo vrnila naselju nekdanji videz, bo na voljo okoli 160 ležišč, zunaj vasi pa sobe v modernih stavbah.

IDRIJA

19. februarja je minister za kulturo Capuder v prenovljenih prostorih tukajšnjega Mestnega muzeja na gradu Gewerkenegg odprl razstavo Pet stoletij rudnika živega srebra in mesta Idrije. V prvem delu razstave so prikazani nekateri odločilni dogodki v zgodovini in razvoju rudnika in mesta nad njim, v drugem delu je pa na ogled 700 vzorcev rud, kamenin, fosilov ipd. Katalog bodo izdali kasneje. Ta prikaz bo polagoma prerasel v stalno razstavo o zgodovini Idrije in njenega rudnika.

KROPA

Stara Kropa kaže žalostno podobo propadajoče stavbne in tehnične dediščine, čeprav je bila prvi kraj, ki je bil spomeniško zavarovan. V letih po zad-

nji vojni so oblasti odpravile nekdanjo kropsko občino, zaprle šolo umetnega kovaštva in pekarno. Cesta do Kropa je ozka in slaba. In vendar obišče ta kraj v ozki dolini, skozi katerega teče rečica Kroparca (vre kot krop izpod Kroparske gore, odtod ime Kroparca, Kropa), vsako leto dobrih enajst tisoč turistov, največ Angležev, Nemcev in Italijanov, ogledat si mogočne fužinarske hiše in bajte oglarjev, rudarjev in žebjarjev. V Klinarjevi hiši je kovaški muzej, stojita pa še plavž in en vigenjc — lesena kovačija — ki še dela.

LJUBLJANA

Po podatkih ankete brez imen, ki jo je policija opravila med ljubljanskimi osnovnošolci in srednješolci, je v prvih sedmih razredih 7 % rednih uživalcev mamil, med osmošolci 15 %, v prvih letnikih srednjih šol pa že 30 do 32 %. Poleg tega redno kadi „travo“ ali hašiš v Ljubljani 50 do 60 % mladih. Mestna uprava je izdelala program za preprečevanje zasvojenosti, ki temelji na obveščanju in izobraževanju otrok, staršev in učiteljev o mamilih. Vsaka ljubljanska občina naj bi prispevala po milijon tolarjev za izvedbo preprečevalnega programa, to je, za predavanja, plakate, zloženke, brošure in videokasete.

Cerkev sv. Duha v Bohinju.

LENART

Pristna podoba Slovenskih goric, gričevnate pokrajine med Muro in Dravo, je bila tesno povezana s tamkajšnjimi značilnimi hišami, slamnatimi cimpračami in drugimi. V zadnjem času ta podoba skoraj brez sledov izginja. Prebivalci sami jih rušijo iz želje po življenju v udobnejših hišah in iz neosveščенosti o bogastvu te kulturne dediščine. Na občini v Lenartu množično izdajajo dovoljenja za nadomestne gradnje. Hkrati z rušenjem hiš se je pa vršilo tudi ropanje slovenskih narodnostno pomembnih predmetov, ki so jih tujci za mal denar množično vozili čez mejo, kot so petrolejke, stenske ure, brane, sani, vozovi, koleslji, plugi, ročno izdelano pohištvo, peči, lesena in lončena posoda in orodje najrazličnejših rokodelcev, značilnih prav za to pokrajino (pletilec košev in košar, izdelovalcev lesenih cevi za studence, komatarjev, lončarjev, čebelarjev, medičarjev, mazačev cimprač z blatom itd.). Poskrbeti bi bilo treba za obnovo in zaščito tega, kar je še ostalo.

LJUBLJANA

Slovenski minister za šolstvo Vencelj in predstavnik Britanskega sveta Early sta podpisala sporazum o ustanovitvi Centra za angleški jezik v Ljubljani. Prek te ustanove bo vzpostavljen stalen stik med Veliko Britanijo in Slovenijo. V Centru bodo na voljo informacije o Veliki Britaniji, o njenem jeziku in kulturi. Njegova osnovna naloga bo izobraževanje in učenje angleščine. Center ima prostore v Nebotičniku. Prihodnje leto pa naj bi v Ljubljani odprli tudi inštitut za angleški jezik, kjer bodo angleški profesorji poučevali angleščino v majhnih skupinah (do 15 ljudi).

LJUBLJANA

Prvo zadržno trgovino v Ljubljani „Moja vas“ v obnovljeni kmečki hiši na Celovski 43 je odprla prekmurska Pannonka. Naprodaj bo zdrava domača hrana, ki bo poceni, ker ne bo vmes posrednikov. V trgovini bo poleg mesa, sadja, zelenjave, mleka, mlečnih izdelkov in pod posebno zaščiteno blagovno znamko na voljo tudi posebna ponudba mesa, bučnega olja, domačih

vrhunskih vin, neškopljenega in sušenega sadja, zelenjave in pekarskih izdelkov. V novo trgovino so s svojimi kakovostnimi domačimi izdelki vključeni tudi Meso Kamnik, Pomurske mlekarne, Mlekopromet Ljutomer in Mesnopredelovalna industrija Kras Sežana (pršut, panceta, zašink, kraške salame).

NOVO MESTO

Pri frančiškanih v Novem mestu se vrši že nekaj let tečaj za odrasle, ki še niso prejeli zakramentov (krsta, birmе, obhajila). Prejšnja leta je bil tečaj enkrat na leto, letos bo dvakrat. Poleg verskega pouka imajo še posebne duhovne vaje, kjer se uvedejo v krščansko življenje. Sredi februarja je prejelo zakramente 13 udeležencev, za novi tečaj jih je prijavljenih že 21.

TEHARJE

Na severno-zahodni strani Teharj blizu ceste Celje-Proseničko je Glagovna, domnevno grobišče teharskih vojnih in povojnih žrtev revolucije. Republiški zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine je pripravil načrt za ureditev Spominskega parka Teharje. Zavarovali bodo vsa grobišča in grobove. Uredili bodo prostor, kjer je domnevno grobišče, določen bo prostor za spominske slovesnosti, prostor za polaganje vencev in sveč, kostnica in osrednje spominsko obeležje-križ, ki že stoji. Od cerkve sv. Ane bo prek spominskega parka vodila pot.

VELENJE

V tukajšnje podjetje Gorenje Procesa oprema so pred letom dni začela prihajati od avstrijskega podjetja Vogel & Noot prva naročila za izdelavo orodij. Naročali so vedno zahtevnejše vrste orodja. Stekli so tudi pogovori o sovlaganju. Lanski promet je znašal skoraj en milijon mark, s pogodbo za letošnje so ga povečali na nad 3 milijone mark, avstrijski partner pa je poleg tega prevzel tudi prodajo teh izdelkov v Avstriji, Nemčiji in Švici. To Gorenjevo podjetje bo letos s prodajo na zahodnoevropske trge zaslužilo 4,5 milijone mark. Podjetje Gorenje Elektronika bo pa letos izvozilo na tuje najmanj 60 tisoč barvnih TV sprejemnikov.

vrenje v slovenskem kotlu

PETERLETU IZGLASOVANA ZAU PNICA

● 19. februarja je na skupni seji skupščine Republike Slovenije glasovalo za **Marka Voljča 115** od navzočih 222 **poslancev**. Ker bi moral dobiti polovico vseh glasov (240) in še en glas, torej 121, mu je manjkalo 6 glasov.

Razprava je trajala devet ur in TV jo je prenašala neposredno. Pobudo za izvolitev novega predsednika vlade so dali tako imenovani **neodvisni poslanci**, ki jih je pa podprla vsa opozicija, pa še prejšnja članica Demosa Demokratska stranka. Čisto jasno je, da je šlo pri vsem skupaj le za ne izvoliti Peterleta. Nekateri politični krogi bi Peterleta silno radi odstavili predvsem zato, ker je kristjan.

Peterle je med razpravo opozoril, da je **recept ustvarjanja zmede** in nato **predstavljanja „odrešenikov“** že vsem znan. Namesto da bi se izogibali katastrofi, določeni krogi vsak dan zganjajo demagogijo, blokirajo delovanje države in ustvarjajo družbene nemire. Dejstvo, da je ista skupina poslancev v enem tednu nagovorila kar tri ljudi, da bi prevzeli mesto predsednika vlade (Ocvirka, Drnovška, Voljča),

kaže, da gre pri tem predlogu za politično, ne pa za gospodarsko vprašanje. Povedal je, da ima vlada že dovolj izdelan program, medtem ko so Voljčevi predlogi zgolj splošni in načelni ter v bistvu ne prinašajo nič novega. Vmesna vlada bi volitve zavlekla še za pol leta, v tem času pa bi imeli še vedno realsocialistični parlament.

● Peterle se je odločil, da **odstavi tri ministre**, člane Demokratske stranke (Bavčarja, Rupla, Kacina), ki je pri glasovanju za Voljča glasovala proti Peterletu. Zavrnil je namigovanja, da z odstavitvijo omenjenih treh ministrov vrača udarec, in poudaril, da je to normalna poteza, saj imamo pri nas strankarsko vlado, ne pa vlado narodne enotnosti, poleg tega ima pa on tudi po ustavi pravico predlagati zamenjavo ministrov. To, da Rupel zahteva, naj Peterle odstopi, ne pa ministri, je čudno pojmovanje demokracije. Rekel je: „Z Bavčarjevim delom sem bil zelo zadovoljen. Drugo pa je, kako zdaj z Omerzo po terenu nagovarjata direktorje za vstop v njuno stranko. Kacin je bil v prvem krogu zelo uspešen, potem pa ni veliko storil. Rupel pa je naredil že toliko napak, da sem njegovo zamenjavo predlagal že večkrat.“

● Seveda **trije ministri niso odstopili**. To je pač slovenska demokracija, ki kaže vse bolezenske znake svoje začetne dobe.

● Peterletova **vlada je postala manjšinska** in ne more več računati na podporo parlamenta. Nasprotja med člani vlade so pregloboka, da bi jih mogli premestiti. Predsedniku vlade Peterletu ni uspelo ustvariti koalicije, ki bi mu v parlamentu zagotovila večino. Edina rešitev bi bile volitve v juniju, ko bi bile vse stranke zares za to. Tako pa vse na glas zagovarjajo čimprejšnje volitve, nekatere od njih si jih pa ne želijo: računajo, da bi jim poslabšanje gospodarskega stanja prineslo toliko več glasov, kolikor kasneje bodo.

● **Sredinske stranke** so se dogovarjale za postavitve **novega predsednika vlade**. Dr. Pučnik je izrazil pripravljenost, v skrajnem primeru sprejeti to mesto.

KARIKATURIST

Predsednik predsedstva **Kučan** je **parlamentarno dogajanje** 19. februarja (ko so hoteli poslanci iz opozicije izvoliti Voljča na mesto sedanjega predsednika vlade Peterleta) označil za karikaturu demokracije. Gledano v detajlih mu moramo pritrditi.

— Karikatura je bila **pobuda „neodvisnih“**, ki se jim toži po časih, ko so lahko s srcem in dušo pripadali komunizmu, medtem ko niso zagreti za demokracijo in so do nje vzvišeno neodvisni.

— Karikatura je zlasti **zbor združenega dela**, okamenina komunizma in njegov ohranjevalec.

— Karikatura so **Ruplovi „demokrati“**, ki so v vladi, a jo rušijo z buldožersko vztrajnostjo in pametjo in so podprli „neodvisnega“ mandatarja Voljča.

— Karikatura sta **komunistična poslanca** (Kocjančič in Korošec), ki sta zapustila delo v tujini in priletela na zasedanje; upam, da ne na stroške davkoplačevalcev.

Vse to kaže, da res še nismo v demokraciji, ampak le na poti iz totalitarne komunizma. **Strukture parlamenta so še vedno narejene za potrebe komunizma**, ne pa demokracije. V njem sedijo tudi poslanci, ki so bili do nedavne nosilci in branilci protidemokratskega komunizma. Nekateri med njimi so se vzgajali v ilegali, drugi v kumrovcu, tretji so hodili v šole v sedemdesetih letih in se vzgajali v totalitarnem duhu, ker je takrat neki obiskurni partijski aparatčik, **Kučan** po imenu, bdel nad ideološko čistostjo in **preganjal zagovornike nevtralne šole**.

Že res, kar se Janezek nauči, to Janez zna! Vendar pa je sodba predsednika predsedstva le prehuda. Tistih namreč, ki so poskrbeli za karikaturu demokracije, je v parlamentu samo še 115 (ki so volili Voljča). Zaradi teh bi bilo krivično obsoditi ves parlament, ki šteje 238 članov, med katerimi je vendarle **večina** odgovornih in **demokratsko usmerjenih** žena in mož. Poleg tega je treba ohranjati upanje, da bo še kakšen poslanec sprevidel, da se komunizem in demokracija absolutno

voljč bi bil v vojski podoficir

Poskus politične levice, da bi imenovala neznanega Marka Voljča — Slovenca, ki slušbuje pri Svetovni banki v Washingtonu — za novega premiera „strokovne“ vlade, dokazuje vso stisko, v kateri so se znašli bivši vladarji, hrepeneči po povratku na oblast. Prizadevajo si vreči vladu, ki je v manj kot dveh letih zagotovila Sloveniji politični večstrankarski sistem, denarno neodvisnost, državno neodvisnost in mednarodno priznanje domala tretjine svetovnih držav.

Čas je, da se jasno pove, da Slovenija kot novorojena nacionalna država ne bi bila deležna tega izrednega uspeha v tako kratkem času, ko na čelu vlade ne bi stal krščanski demokrat. Vsi politični razčlenjevalci vedo, da so zahodnoevropski krščanski demokrati v najodločilnejši meri podprli naša osamosvojitvena stremjenja — in to tedaj, ko je bila evropska socialna demokracija še povsem mlačna do slovenskih državotvornih teženj in je Bela hiša prefinjeno zavrnila vsakršen pozitiven premik v tej smeri.

Brez Peterleta Slovenija danes ne bi bila neodvisna in samostojna država. To je dejstvo, ki ga nobeno zgodovinsko sodobnega razvoja na Slovenskem ne bo moglo zamolčati.

Pa pravijo tisti, ki jim je čut za odrešilne politične poteze baje v krvi, da bi bilo dobro znebiti se Peterleta. Ta nesmisel si je možno razlagati samo tako, da je z uspehom, ki ga

izključujeta, in se bo komunizmu odpovedal tudi dejansko, ne le z besedami. Zato imajo prav tisti poslanci, ki protestirajo proti Kučanovemu posploševanju.

Nenazadnje je njegova sodba toliko bolj nevzdržna in neverodostojna, ker jo je izrekel karikaturist, ki mu karikatura ni uspela. Tedaj namreč ni zmagala karikatura demokracije, ampak zdrava pamet, tako da smo se še za korak oddaljili od komunizma in se še bolj približali dejanski demokraciji.

Drago Ocvirk — SLOVENEC, Ljubljana, 24. 2. 92.

SESTOP Z OBLASTI — ZGODOVINSKA PREVARA

Posamezni fevdalni gospodje — oprostite tovariši — so (v prejšnjem enoumju) izgradili in napolnili celotno družbeno strukturo: gospodarstvo, znanost, zdravstvo, prosveto, kulturo, medije, skratka vse strateške točke družbe.

Peterletove ugotovitve

V začetku marca je dal predsednik slovenske vlade Lojze Peterle za slovensko tiskovno agencijo med drugim te-le izjave:

- Povsem logično in po političnem bontonu bi bilo, da ministri, ki ne podpirajo vlade (Rupel, Bavčar, Kacin), **odstopijo**. To bi bilo edino pošteno. Žal prihaja do zamenjavanja načela zvestobe vladi z načelom sposobnosti in tudi do neustavnega položaja, saj v teh razmerah ne moremo zagotavljati enotnosti vlade, kot to zahteva ustava.

- Rupel ima zanimivo razlago, češ da bi moral odstopiti jaz, če mislim, da je kak minister zrel za odstop. To je **edinstvena razlaga pravil demokratične igre**, s katero se seveda ne morem strinjati. Častno bi bilo, da bi ministri sami odsto-

Po prvih demokratičnih volitvah, ki so presenetile bivše oblastnike, se v celotni strukturi **ni spremenilo nič** ali skoraj nič.

Bivša monopolna ZK je porazdelila svoje člane na več strank. **Mediji**, ki jih „plemeniti“ delo tisoč novinarjev (kolektivna pogodba od 350 do 850 DEM — kje ste Svobodni sindikati?) bivše strukture, **uspešno obvladujejo javno mnenje** (kako so se jezili ob ustanovitvi Slovenca!) in peščica dobrih novinarjev (Delo, RTV) težko vpliva na nepristranost tega mnenja, še več, njihovi kolegi jih napadajo in sramotijo brez vsake morale.

Napadi na predsednika vlade so kot del načrtovane kampanje in brez vsake morale. Karikaturist Dela Franko Juri bi bil primernejši sodelavec beograjske Politike in medijske vojne Miloševića. Na Gospodarski zbornici še vedno vedri gromoglasnik, kader za vse čase. Veličina fevdalnih tovarišev se je kazala v njihovi naklonjenosti do kulture, športa, filozofije, največji so si

pili. Jaz vso zadevo postavljam na pravno-politično raven, čeprav imam tudi drugače razloge. Gre za napake, ki sta jih Rupel in Bavčar delala v preteklosti.

- Upal sem, da bo šel politični razvoj v to smer, da ne bomo zabredli v stanje dveh polov, čeprav je jasno, da se Demos bojuje proti političnim silam, ki so vladale v preteklosti. Dobro je kazalo do takrat, ko je Rupel začel s **podtikanji o klerikalizmu** krščanskih demokratov. Olje na ogenj so začeli prilivati tudi drugi. Sedaj smo se dejansko znašli v nevarnih vodah te dvopolnosti, kar za nas ni nič dobrega.

- Žal mi je, da se je z nekdanjo Slovensko demokratsko zvezo zgodilo to, kar se je. Namesto da bi zamenjali glavo, so naredili dve stranki. **Demokratska stranka je postala izrazito leva**. Meni prav nič ne diši po sredinski.

- V zboru združenega dela je prišlo **do nasprotovanja** zakonom

omislili tudi dvorne norčke. Seveda ti pogrešajo svoje gospodarje, saj jim je usahnil vir zaslužka (kulturni minister je med najbolj napadanimi).

Pojavljati so se začeli **mladi šolani kadri**, tako imenovani Titovi mladinci oziroma politiki iz inkubatorjev. Partija jih je šolala tu in v tujini. Veliko jih je še danes na politično-gospodarskem prizorišču, eden mlajših, tov. Školč, to še danes težko skrije.

Ker so gospoda Voljča predlagali neodvisni (Popitovi) poslanci, menim, da je tudi on eden izmed kadrov, šolanih v ta namen.

Čudim se, da vidi vidni sociolog g. Rus nevarnost v porajanju klerikalizma, ne vidi pa **nevarnosti v obstoječi družbeni strukturi**, ki je izpolnjena po negativni izbiri kadrov skozi petnajstletno obdobje, ki nam predvsem zaradi zaljubljenosti vase ne more zagotavljati preloma v boljše.

Kot da nam ne bi bile v spominu

koordinacije direktorjev velikih sistemov na CK pri tov. Kučanu.

E.K. — SLOVENEK, Ljubljana, 28. 2. 92.

JANŠA O ZAČASNI VLADI

V tem trenutku je utopija razmišljati, da je možno sestaviti neko vlado, ki bi lahko karkoli premaknila brez volitev oziroma brez novega razmerja sil, ki ga morajo volitve šele vzpostaviti. Glavni razlog je ta, da zaradi velikega števila strank, ki bi jih bilo treba pritegniti v koalicijo, ni mogoče sestaviti vlade, ki bi bila učinkovita, ker bi vsaka stranka vsiljevala svoje ljudi. Z zamenjavo vlade v tem trenutku bi sicer dobili skoraj gotovo boljše od dosedanje, vendar pa ta ne bi bila enotna in v kratkem času ne bi nič premaknila.

Moje mnenje je, da v Sloveniji potrebujemo volitve in da je vprašanje volitev v tem trenutku tudi vprašanje preživetja. Če se bo zdajšnje stanje nadaljevalo, bomo zamudili vse vlake.

o privatizaciji, o zadrukah, do predloga novega mandatarja in do ignorance pri usklajevalnem sestanku o zadrukah. Blokado lahko premagamo le tako, da stremo sile. Zaradi neprivatizacije in drugih zakonov plačuje Slovenija zelo visoko ceno.

● Razlaga, da sem poražanec — predlagani novi mandatar Voljč je dobil 116 glasov poslancev namesto zahtevanih 121 — je **značilna poteza opozicije**, ki mora z nekimi preobračaji opravičevati svoj poraz. Morali bi pač zbrati 121 glasov, in če jim to ni uspelo, je zmaga na moji strani. Zame bi bila zmaga že, če bi zbrali oni 120 glasov.

● Menim, da je zdaj **vlada dejansko manjšinska**, kljub temu pa je treba upoštevati dejstvo, da je vodstvo Zelenih zelo levo, njihov poslanski klub pa mi ne daje takega vtisa. Torej je težko govoriti, kakšna so dejanska razmerja.

● Zdi se mi, da po vsem tem, kar se je dogajalo, **naša stranka ni**

izgubila podpore volilcev. Ravno nasprotno. Vsak dan dobivamo nove pristopne izjave, tudi od ljudi iz drugih strank.

● Dogajanje ne bo ostalo neopaženo tudi pri naših tujih političnih partnerjih. V parlamentu je mogoče zelo hitro prepoznati **težnje preživetega sistema** in nosilce novega. Kot država se lahko v tujini resno izkažemo z nosilci novega, ne pa z ljudmi, ki so očitno uresničevali propadle politične zamisli in načrte.

● V medijih se je le malo **spremenilo**. Isti ljudje so ostali na istih položajih. Če poslušate radio, slišite že kar po pravilu „Dober dan, revščina! Dober dan, žalost!“ Ti ljudje so talentirani za širjenje pesimizma. Če npr. Dnevnik, ki ima na razpolago vse informacije, piše mimo informacij, ne morem reči, da je nepristranski. Proti temu bom nastopal, ne glede na to, če je to na levi, desni ali neodvisni strani.

ima Slovenija v teh mesecih, tudi stranka predsednika vlade deležna posebne naklonjenosti. Tega pa prenovitelji in drugi preimenovani demokrati ne morejo prenašati.

Od tod decembrska volja ministra Bavčarja, da se kar sam razglasi za Peterletovega naslednika. Od tod trdovratni, zakulisni poskusi nekaterih, da bi slovenske vladne posle prevzel na mednarodnem prizorišču izkušeni Drnovšek (le da ta potem ni privolil v kupčijo, ki bi ga v nekaj mesecih postavila v politični kot). In od tod redno spuščanje balončkov v zrak, kdo vse bi bil boljši premier od sedanjega. Pojavilo se je ime Ocvirk, zdaj pa ime Voljč.

Gospod Voljč je pri Svetovni banki zadolžen za Srednjo Ameriko in Panamo. Kako je lahko nekdo premier države, če je v določeni finančni ustanovi odgovoren za omejen in razmeroma nepomemben delovni obseg, če njegov položaj niti ni omenjen v organizacijski tabeli ustanove, če torej nima položaja, na katerem bi smel sam odločati o obsežnih zadevah. V vojski bi imel gospod Voljč, če ga primerjam z njegovim delovnim mestom pri Svetovni banki, čin podoficirja. Samo v afriških diktaturah — denimo v Ugandi — je možno, da postane podoficir čez noč general.

Ne, s takimi potezami se slovenska skupščina smeši pred svetovno javnostjo, saj očitno dokazuje, da sama sebe ne jemlje resno, če dovoljuje politično spletkarjenje, ki ne koristi novi državi.

Peter Millonig, Washington — SLOVENEK, Ljubljana, 19. 2. 92.

iz zapiskov zdomskega župnika

moja zdomska fara

za binkošti Trubarju

(nadaljevanje)

Ta srečanja so bila res **srečanja** v najbolj plemenitem pomenu besede: naši rojaki so prišli skupaj, pomenili so se in potem odhajali z lažjim srcem domov, na svoj dom — slej ko prej na tujem. Tujina zaznamuje vsakogar. Kri pač ni voda. In tujina ni nikdar domovina. Si izkoreninjen, pa amen. Ali pa si zavestno utonil v tujem morju, a v tem primeru si izdal svojo kri.

Vendar so bila ta srečanja več, kot bi videl površni opazovalec. Bila so **plebiscit** za slovenske duhovnike, ki so z našimi rojaki delili bivanje v tujini, zato da jim ohranijo vero in slovenstvo, pa tudi čut za demokracijo. Nekje na dnu so bila ta srečanja obsodba rdečega totalitarizma v Sloveniji. Tudi govori tako v cerkvi kot v dvorani so postajali vedno bolj programatični: vera, slovenstvo in demokracija. Naši ljudje so to čutili in so tudi zato nanje prihajali. Kajpada je to čutil tudi režim doma, zato so jim bila ta srečanja nemajhen trn v peti.

A konca tem skupnim srečanjem Slovencev iz vse Nemčije, pa tudi iz sosednjih držav, ni naredila UDBA, ampak praktični razlogi. Dolge poti na srečanja so se zdele

našim rojakom na severu le predolge. Zato so začeli pripravljati svoja binkoštna srečanja in jih pripravljajo vsako leto še danes.

S tem je v veliki meri izginil plebiscitarni pomen teh srečanj na Württemberškem, ker pač niso bila več tako množična, z njim pa tudi volja za njih nadaljnje organiziranje. Oba razloga sta imela svojo težo: predolga pot na eni strani in pomen množične ideološke manifestacije na drugi. Obveljali so neposredni pragmatični razlogi.

Kljub temu pa predvsem idejnega pomena množičnih binkoštnih srečanj na Württemberškem ne bo mogoče nikdar zbrisati. Nasprotno: ko bo slovenski miselno-čustveni prostor toliko prezračen, da bo začel ceniti tudi stvari, ki so jih ustvarili zdomski in izseljenski duhovniki, bodo ta srečanja zapisana v njegovih letopisih z zlatimi črkami.

velika noč

Obhajanje prve velike noči je bilo še zelo preprosto. Na cvetno nedeljo, veliki petek, veliko soboto in na veliko noč je pridigal slovenski jezuit in s tem nudil **duhovno pripravo** na ta največji krščanski praznik. Vse te dni je bila dana tudi možnost za spoved.

Z leti je dobilo obhajanje velike noči izrazitejšo podobo:

- Ves **postni čas** so bile našim faranom na voljo velikonočne razglednice s slovenskim voščilom:

- Na **cvetno nedeljo** smo pripravili slovesnejšo mašo. V začetnem obredu je duhovnik blagoslovil oljčne vejice in butarice, ki smo jih vsako leto šli iskat v Slovenijo. Potem smo se zvrstili v procesijo po cerkvi, v katero so se vključili vsi navzoči, razen tistih, ki so čakali pri spovednicah na spoved. Pri maši sta sodelovala dva bralca pri branju poročila o Gospodovem trpljenju. Postne pesmi je pela vsa cerkev, kakšno pesem pa je zapel zbor.

- **Sveto tridnevje** smo začeli z leti obhajati v hišni kapeli. Treba je reči, da ni bilo med rojaki zanj posebnega zanimanja, seveda jih je pa za veliko noč le malo ostalo tu — večina je odšla domov. Največ faranov je prišlo na veliko soboto popoldne, ko so prinesli jedila k blagoslovu. Zapeli smo velikonočno pesem, potem je duhovnik prebral iz Finžgarja, kako je njegova mati polagala posemna jedila v košaro za blagoslov in razlagala, kaj pomeni gnjat, kaj pirhi, hren, potica. Zatem je kratko razložil, kaj blagoslov sploh naredi, nato jedila blagoslovil, za konec smo pa spet zapeli velikonočno pesem in si zaželeli blagoslovljene praznike.

- Maša na **veliko noč** je bila slovesnejša kot običajno: prošnje, berila in nekateri stalni mašni deli so bili peti, pa tudi kajenja ni manjkalo in kajpada naših lepih velikonočnih pesmi ne.

farna knjižnica

Od prednika sem podedoval župnijsko knjižnico s kar zajetno zbirko slovenskih knjig. V mojem času smo jih še dokupovali, tako da se jih je nabralo vsega skupaj **nad tisoč**.

Prva leta so si jih naši ljudje pridno izposojevali, česar sem bil moč-

no vesel, saj je ljubezen do knjige znamenje kulture. Da sem in tja kdo knjige ni vrnil — no, tudi to se je dogodilo — je seveda znamenje nekulture. A takšno je življenje: sonce in senca.

Redno smo faranom ponujali slovenske **verske liste**, poleg Naše luči predvsem Družino, Ognjišče in Mavrico. Pa nekatere verske sprotne **tiske in kasete** z božičnimi, velikonočnimi in Marijinimi pesmimi.

nemški tečaj

Prvi tečaj nemščine za odrasle smo pripravili kar v krčmi, v kateri smo se takrat po nedeljski maši zbirali, v „štali“. Vodila ga je neka starejša Slovenka, ki je že dolga leta živelja v tujini. K tečaju se je prijavila lepa skupina rojakov.

A zgodilo se je, da je tečaj v nekaj tednih prenehal. Zakaj? **Slovenska oblast** je zanj zvedela, saj smo ga javno oznanili, in ugotovila, da sem jaz, ki sem tečaj organiziral, emigrant. Treba je bilo prepričati moj vpliv na naše rojake. Voditeljica tečaja, ki je zvesto sodelovala z njihovimi klubi, se je ustrašila in s tečajem prenehala. Škodo od tega so imeli samo naši rojaki, ki so se hoteli učiti nemščine. A tako je pač ljudska oblast skrbela za blaginjo naših na tujem.

Čez tri leta sta se začela v našem župnišču hkrati **dva tečaja nemščine za odrasle**: eden za začetnike, drugi za tiste, ki so je že nekaj znali. Vodila ju je naša socialna delavka. Tečaj smo posneli tudi na kasete, tako da se je lahko vsakdo še sam doma učil. Tečaja sta trajala nekaj let, vsako soboto, vsak po dve uri.

cerkveni davek

Vsakdo, ki v prošnjo za dovoljenje za bivanje v Nemčiji, na vprašanje, **kakšne veroizpovedi** je, zapiše, da je katoličan ali evangeličan, mora plačevati cerkveni davek.

Urejeno je tako, da mu ga že podjetje, kjer je zaposlen, od plače odtegne. Če se prav spomnim, znaša 8 % državnega davka: nekdo, ki napr. plačuje 100 mark državnega davka na mesec, mora plačevati še 8 mark cerkvenega davka. Ob tem se pa pojavljajo težave.

Če naj Cerkev v redu deluje, je pač **treba** na neki način **zbirati denar**. Treba je namreč plačevati duhovnike in uslužbence (tajnice, mežnarje, organiste, učitelje na cerkvenih šolah, čistilce prostorov . . .), graditi in vzdrževati cerkvene stavbe (cerkve, župnišča, otroške vrtce, šole, bolnice, domove za stare), poravnati stroške (kurjava, elektrika . . .). Kje dobiti denar? Po različnih konciah sveta ravnavo različno, idealnega načina zbiranja denarja ni pa nikjer.

● V **Argentini** npr. živijo duhovniki od tega, kar jim prinaša fara, če je poleg maš veliko krstov in porok, so tudi prihodki veliki, če jih je malo, so majhni, če jih ni nič, pa tudi denarja ni. Mnogi duhovniki živijo zelo revno, upokojeni duhovniki pa mnogokrat dobesedno na robu preživetja.

V **ZDA** določi škofija v začetku leta vsakemu župniku, koliko denarja ji mora tisto leto poslati. Župniki potem organizirajo razne družabne prireditve, da zberejo denar, pri mašah pa pobirajo tudi po večkrat. Škofija plačuje duhovnike iz tega denarja.

● V **Nemčiji in Avstriji** je sistem cerkvenega davka. Za nekatere vernike je velika skušnjava, da bi se temu plačevanju izognili. Državnemu davku se ne morejo, cerkvenemu se pa lahko tako, da iz Cerkev izstopijo. Ali je tako prihranjeni denar moč imenovati „Judeževe groše“, si morajo pač sami odgovoriti. Res pa je, da tisti, ki se odločijo za tak korak, nimajo pravega pojma, da je Cerkev po božjem načrtu nadaljevala Kristusovega dela, še manj pa ljubezni do nje.

Seveda je bil cerkveni davek, ki so ga naši ljudje plačevali v

Nemčiji, trn v peti tudi **partijskim oblastnikom** v Sloveniji. Prišlo jim je na misel, da bi našim rojakom pri izstopu iz Cerkev pomagali. Dali so tiskati nemške obrazce, kjer je stalo, da podpisani ni bil nikdar član nobene verske skupnosti, in jih razdeljevali našim ljudem. Marsikoga je ta denar res zamikal in je iz Cerkev izstopil.

Vsak izstop iz Cerkev je škofija sporočila nemški župniji, kjer je tisti, ki je izstopil, stanoval, nemški župnik je pa o izstopu obvestil zadevno župnijo v Sloveniji, da so izstop vpisali v **krstno knjigo**. S tem je bil krog sklenjen.

● Nekega dne je prišel v župnišče neki **naš rojak** in me skoraj na kolenih prosil, naj ga čimprej spet vpišem v Cerkev, ker bo sicer njegovo mamo zadela kap. Domači župnik ji je namreč povedal, da sem izstopil iz Cerkev.

Njegovo željo sem takoj po telefonu sporočil nemškemu župniku župnije, v kateri je stanoval ta naš rojak. Župnik mi je rekel, naj se zglašim pri njem: kakšne tri mesece bosta ponovila katekizem in ob nedeljah bo moral hoditi k maši; če bo oboje opravil, bo nemški župnik sprožil postopek za njegov ponovni vpis v Cerkev. Naš rojak mi je vse zvesto obljubil in prepričan sem, da je kasneje to tudi izvršil, kajti za mamo mu je bilo le še več kot za tisti denar od neplačanega cerkvenega davka.

bo še

ivan cankar

martin kačur

življenjepis idealista

Rosen in blaten je prišel Martin Kačur v pošno gostilnico.

„Ali pojde kmalu pošta v Zapolje?“

„Kmalu. Čez pol ure,“ je odgovoril zaspani krčmar.

Kačur je sédel za mizo in si je naročil žganja in kruha. Veliko culo, ki jo je nosil in krepki gorjaki prek rame, je vrgel na klop.

Ves njegov rdeči, zdravi obraz je bil še poln svežega jesenskega jutra, polne so ga bile njegove rosne, vesele oči. Dolgo romanje je imel za seboj, dvoje trdih ur. Lic in obleke se je še držala rezka megla in temna zora.

Z velikim hrupom je stopil v gostilnico debel, postaren človek. Že v septembru je bil oblečen v dolg, težak kožuh in črno kučmo je imel na glavi. Tolstoličen je bil in neobrit. Gledal je osorno izpod košatih, osivelih obrvi.

Krčmar ga je pozdravil s posebno spoštljivostjo in mu je prinesel žganja, gnjati in kruha.

„Kaj še ne bo Jerneja?“

„Bil je že tukaj, pa je šel na pošto.“

Debeli gospod je popil in pojedel in se je ozrl na Kačurja. Razmotril mu je obraz, premeril mu je obleko in se spoznal, da je človek boljše sorte.

„Kam pa vi?“

„V Zapolje.“

„Kaj pa boste tam?“

„Učitelj.“

„Hm!“

Pogledal je Kačurja še bolj natanko in če bi Kačur ne imel rosnih oči, bi spoznal v pogledu debelega gospoda sočutje in škodoželjnost.

„Tudi jaz sem iz Zapolja,“ je pripovedoval debeli gospod in si je trebil zobe. „Zdravnik sem tam. Prekleto gnezdo je to, ni hujšega na svetu. Ne rečem nič: kraj je lep; da bi le ljudi ne bilo!“

Kačur se je nasmehnil.

„Vsi govorijo tako. Tudi jaz, če govorim o svojem rojstnem kraju, pravim: Lep je, da bi le ljudi ne bilo! In vendar so tisti ljudje blagi in spoštovanja vredni, in vsi ljudje so blagi.“

Zdravnik je zalučal zobotrebec na tla, uprl je komolca ob mizo in se je ozrl osoren na Kačurja.

„In tak prihajate k nam?“

„Kakšen?“ se je prestrašil Kačur.

„Tak tepec, ne zamerite! . . . Vsi ljudje so blagi! Boste kmalu videli, kako so blagi . . . Noben človek na svetu ni blag, tudi vi ne in tudi jaz ne. Pa kaj bi tisto! . . . Naravnost vam rečem, zato ker ste mlad in spodoben človek: bodite oprezní, stokrat oprezní, in hinavski, hinavski, stokrat hinavski, ko pridete v Zapolje! Nič drugega vam ne rečem.“

„Bog vedi, kaj je tam doživel,“ si je mislil Kačur in zanimal ga je debeli zdravnik.

„Zdaj ste me pogledali, prijatelj, na način, kakor gledajo današnji mladi ljudje nas, starce: ne pozna več ljudi, ne pozna več časa. Ampak, fant, stvar je drugačna! . . . Žganja, Jurij! . . . Drugačnà je stvar! Ali si morete misliti, da sem bil še pred desetimi leti velik govornik na taborih? Da sem se bojeval za naše narodne pravice? Da

sem bil zapisan v črnih bukvah politične policije? Ne? Seveda ne! Debel sem! Jaz pa vam rečem: videli boste tam ljudi, še bolj komodne, še bolj lene ljudi, ki so še veliko bolj debeli kakor jaz in ki niso bili zapisani nikoli v črnih bukvah, ki jih noben cesarsko-kraljevi postrani ne gleda in ki so vendar, Bog se usmili, zaslužni in imenitni rodoljubi. Niso bili na taborih, bili so v kanclijah, in vendar bi se jim moral odkrivati dandanašnji, če bi hotel.“

Zdravnik je pljunil debelo na sredo izbe.

Kačur pa se je smehljaj veselo v svojem srcu: glej, staro rodoljubje, taboraško, naivno, nesebično!

„Pa vendar ste ostali tam, gospod!“

Zdravnik je pogledal jezno.

„Kje pa bi ostal? Kaj mislite, da je drugod kaj drugače? Če je potrebno, da živi človek v gnoju, je najbolje, da živi zmerom v istem gnoju. Zakaj vsak gnoj smrdi, najbolj pa od začetka; pozneje se ga človek privadi.“

„Veliko je skušil,“ je pomislil Kačur in skoraj zasmilil se mu je zdravnik.

„Mlad ste še, v službo se napravljate . . . Ali je v Zapolju vaša prva služba?“

„Druga je. V Kotlini sem bil prej, pa sem se nekaj sprl z županom in izjedel me je stran. Nič mi ni žal, prava kotlina je bila.“

„Tako! Z županom ste se sprli! . . . No, glejte, mlad ste še in naukov potreben. Zato vam rečem in zapomnite se dobro, če hočete živeti v miru z Zapoljci in z vsem svetom: ne sprite se nikoli z nikomer, in če kdo poreče, da ima osel zeleno dlako, mu odgovorite: Pa še kako zeleno! . . . Nadalje: ne vtičajte se v stvari, ki vas nič ne brigajo! . . . Ali ste tam, v tisti Kotlini, narod izobraževali?“

„Poskusil sem,“ je zardel Kačur. „Zato sva se sprla z županom. In z župnikom tudi.“

„Veste torej že iz skušnje, da poučevanje naroda ni dobro in koristno opravilo. Ogibajte se ga

torej, v Zapolju se ga še celo ogibajte, zakaj tam je ljudstvo pouka potrebno kakor nikjer drugod, in lahko bi vas skušnjavec zapeljal. Nevarno je, če se zameri človek županu, še bolj je nevarno, če se zameri župniku. Razžalite Boga in vam bo odpustil, razžalite župnika in prestavili vas bodo. Pustite torej ljudstvo na miru . . . Ali se ženite?"

„Ne,“ se je začudil Kačur. Poslušal je zdravnika in bilo mu je, kakor da stoji v plohi.

„Ne ženite se nikoli in sploh se ogibajte žensk kolikor najbolj mogoče; zakaj učitelj ste. Še navaden človek, kakor sem jaz, ima z ženskami bridke skušnje — jaz sem namreč oženjen —, učitelju, ki se ženi, pa bi bilo bolje, da bi si obesil mlinski kamen okoli vratu ter se potopil v globočino morja. Zatorej: ne ženite se! . . . Ali ste pevec?"

„Sem.“

„Ne prepevajte nikoli, razen v cerkvi, in še tam ne preveč naglas, ker bi Zapoljci rekli, da ste bahač. Ne prepevajte v krčmi, ker poreko, da ste pijanec. Ne v društvu, ker poreko, da ščujete ljudstvo. Tudi ne v svoji izbi, ker poreko, da ste norec . . . Ne zahajajte preveč v družbo; rekli bi, da ste veseljak in lahkomiselnjež. Tudi se je preveč ne ogibajte; rekli bi, da ste potuhnjenec . . . Ali imate kakšno politično prepričanje?"

„Imam ga.“

„Skrijte ga v najbolj skriti kot svojega srca! . . . Zakaj laž je greh samo takrat, kadar nič ne koristi. Če vam je izbirati med lažjo in med resnico in vas nobeno nič ne stane, odločite se za resnico, zakaj toliko laže se boste ob potrebi zlagali . . . Ne bodite svojeglavi, posebno ne v svojem političnem prepričanju! Kadar se vam zdi koristno, da spremenite to prepričanje, citirajte Tugomera: Trd bodi in tako dalje — in nobeden ne bo opazil spremembe. V primeru, da kdo zapazi vaše drugo lice, recite, da se razvijate z duhom časa. In če vam zaradi tega kdo očita, da ste omahljivec, koristolovec in slepar, odgovorite: Zbavljati je lahko, delovati je težje. In zapomnite si dobro: Noben človek ne deluje zase, temveč

vsakdo za narod . . . Spoštujte prepričanje svojega bližnjega, zakaj lahko bi vam kdaj koristil . . . Ali ste pesnik?"

„Tudi pesmi sem že zlagal,“ je odgovoril Kačur in je pogledal na mizo.

„Ne zlagajte pesmi, zgubili boste kredit. In ker govoriva o pesmih, je še treba, da govoriva o pijači. Ne mislite, da morate piti, če ste rodoljub; tudi trezni ljudje so že postali poslanci . . . Ali ste si zapomnili vse te nauke?"

„Zapomnil,“ se je zasmejal Kačur.

„In če ste si vse zapomnili in če se boste ravnali po njih, vam bo vendar še težko na svetu. Prišel bi lahko sam Bog med ljudi, posebno med Zapoljce, in bi ne mogel shajati; če ne drugega, bi mu oponašali njegovo božanstvo.“

„Ali je govoril resno ali se je šalil? Grenak je; Bog vedi, kaj vse je doživel,“ je premišljeval Kačur. „Hudoben človek ni in tudi nesrečen ne more biti; predebel je in jed mu gre v slast.“

„Zdaj pa le gor!“ je zaklical v krčmo postiljon, dolg, koščen, rdečenos starec.

„To je naš novi učitelj,“ je predstavljal zdravnik Kačurja.

Postiljon se je ozrl postrani nanj in ga je premeril z urnim, strogim pogledom.

„Mlad je še, gospod, in majhen je. Zmerom sem rekel, da bi učitelj ne smel biti mlad in tudi majhen ne.“

Zdravnik in učitelj sta zlezla v voz, ki je bil tesen, nizek in ves zapažen z zaboji in zavoji. Postiljon je švrknil po konjih, voz se je zazibal in je zaškripal. Kačur je odprl okno in je gledal z veselim srcem po rosnii pokrajini.

Pot se je vila ob strmih, gozdnatih holmih, na desno pa se je razprostirala ravan; megle, dolge in tanke, kakor pajčolani, so se vlačile leno po njej, raztrgale so se včasih in zasvetila so se polja, prikazalo se je nebo. Včasih se je vzdignil nenadoma iz megle, sredi gladke ravni, visok jagnjed in je takoj utonil. Prikazala se je vas ob poti, dvoje, troje hiš; Kačurju so se zdele nenavadno bele in praznične.

„Tako lepih vasi še nisem videl; hiše se svetijo kakor v nedeljo, če sije sonce in zvoni k večernicam.“

Zdravnik se je ozrl zlovoljno.

„Videli jih boste čez mesec dni ali dva in tako umazane bodo, kakor so vse na svetu.“

„Bog mu odpusti črnogledje!“ se je nasmehnil Kačur. „Če bi bil vraževeren, bi mislil, da mi ga je bil sam Bog poslal na pot kakor hudo zdelo.“

Voz je prišel mimo starinskega gradu. Na obeh straneh gradu se je razprostiral velik vrt. Ob vrtu je šumela voda, peneča se in prseča se je izvila izpod visoke skale nad cesto. Tik poti je stala pod košatim kostanjem odprta lopa, bršljan je zastiral okna in je visel nad durmi. V klopi je sedelo dekle v rdeči bluzi, okrenilo se je in Kačur je videl, kakor v hipnem snu, bel obraz in dvoje črnih, velikih oči. Od starinskega gradu se je vzdignila jata kričečih ptic, voz se je zibal dalje in odprla se je svobodna, prostrana ravan.

Kačur je zavzdihnil.

„To je Bistra,“ je pripovedoval zdravnik. „Skoro bi človek rekel, da je lepa vas. Ampak če se ne mislite ženiti, in rekel sem vam že, da se ni treba, tedaj nikar ne hodite sem!“

„Kaj je toliko lepih deklet tukaj?“

„Silno.“

Kačur je mislil na starinski grad, na odprto lopo, na bršljan in na rdečo bluzo in mehko mu je bilo pri srcu.

Voz je zavil na široko belo cesto. Tiha, zelena voda, na pol skrita pod vrbami, se je prikazala ob poti. Sonce je zasijalo izza megle in v živem svežem blesku se je zasvetilo Zapolje onstran reke, pod daljnim holmom. Majhno mestece, vasi podobno, je strmelo iz polja, iz ravni, na položna brda. In više, visoko pod nebom, v ogromnem tihem polkrogu, so gledali v ravan visoki gozdovi.

„Tam je Zapolje,“ se je ozrl zdravnik malomarno in je pokazal z mezincom.

Kačur je molčal in strmел. Ob lepoti, ki so jo gledale njegove oči, so se vzpele njegove misli, že prej visoke in vesele, do neba. In vztrepetal je v prazničnem pričakovanju. Čutil je, kako je zrasla njegova

moč, kako se je napelo v njem življenje, bujno cvetoče, glasno šumeče v prihodnost.

Debeli zdravnik je videl njegova zardela lica in njegove žareče oči in mu je položil roko na ramo.

**„če vam bo kaj
hudega, stopite
lahko k meni,
vesel vas bom,“
je rekel zdravnik
Kačurju.**

„Mladi gospod, nikar se ne jezite, če so bili moji nauki nekoliko preprosti. Ampak verjemite, da so bili poštene in da bi vam nič ne škodovalo, če bi se ravnali po njih. Zdaj vidim, na obrazu vam poznam, da se ne boste ravnali po njih. Zato vam rečem tole: skrbite zase, najprej in zmerom zase, drugi bodo že opravili po svoje. In če mislite, da morate na vsak način pomagati svojemu bližnjemu, tedaj mu pomagajte brez trušča in brez slovesnosti; manj vam bo škodovalo. Jaz sem se peljal snoči, opolnoči, ves zaspan in nahoden, v strahovitem koleslju na Rakitno, da bi zdravil tam žensko, gostačo, ki je zbolela brez potrebe. Sredi pota, na strmicu, se je koleselj polomil in jaz sem se potikal po krčmah in se vozim zdaj s pošto. To sem vam povedal zato, ker bi komu drugemu ne smel povedati: izgubil bi ugled in spoštovanje. Tudi jaz sem hodil nekoč po taborih, prijatelji, in sem govoril o pravicah slovenskega naroda. Ampak takrat sem bil mlajši in zdaj vem, da vse tisto delovanje ni zaleglo ne meni in ne drugim niti toliko kakor tale moja današnja vožnja . . . Doma sva, gospod! In če vam bo kdaj kaj hudega, stopite lahko k meni. Vesel vas bom!“

„Zdaj se pričinja resnično življenje,“ je pomislil. „Zdaj je treba, da ustvarim, kar sem zamislil.“

Slovesno mu je bilo pri srcu in domislil se je, da je bilo tako čisto

in upanja polno njegovo srce ob prvem svetem obhajilu.

„Bodi v božjem imenu!“ je spregovoril skoraj na glas in ni več mislil ne na debelega zdravnika ne na njegove nauke.

„Ali imate kakšno izbo v hiši?“ je vprašal okroglo krčmarico.

„Imamo, gospod, ampak Jezus Marija, ravno snoči je prišla iz Trsta neka ženska — lepa je, in kako oblečena, gospod! Saj jo boste videli, ko pojde skozi vežo. In neki gospod je prišel za njo, Bog vedi od kod, tukaj ga nobeden ne pozna . . .“

„Kaj pa je z izbo?“

„Imamo še eno, ampak tam spi naš Tone, kadar pride domov.“

„Pa jo lahko oddaste za en dan?“

„Seveda jo lahko oddamo. Tone pride samo enkrat na leto, za tri dni.“

Kačur je šel, odvil je culo in se je umil in preoblekel.

Izba je bila velika, prazna, četvero velikih oken je strmelo vanjo. V kotu je stala postelja, čemerno in samotno, kakor na pokopališču. Spodaj je tekla voda, tiha in široka, kakor ribnik, iz daljave so strmeli temni gozdovi.

„Lepa kazen!“ se je smejal Kačur. „Iz tiste zadehle Kottline v samo sonce! Seveda sem bil tam gošpod, cesar svoje šole, in tukaj pravijo, da bom hlapec — ampak sonce je sonce in hlapec je samo, kdor hoče.“

Ogledal se je v ogledalu: podobna frizura, črna ovratnica, črna suknja, črne hlače.

„In zdaj k veljakom, rodoljubom!“

Smehljal se je, srce pa mu ni bilo čisto mirno, in namesto da bi se bil napotil naravnost, je čakal v gostilnici in pil žganje. Spomnil se je na debelega zdravnika.

„Da so mi morali postaviti na pot to debelo zdelo! On je zatrosil to malodušnost v moje srce. Namesto da bi mislil na svojo imenitno nalogo, se čutim hlapca že vnaprej.“

Vstal je zlovoljen in se je napotil. Vse megle so se že raztopile, toplo

jesensko sonce, prijazno in veselo, ga je pozdravilo in mu je pobožalo obraz.

„Glej! In že sem bil skoraj žalosten!“ se je nasmehnil Kačur. „Tam je tista velika štacuna. Tam je menda župan.“

Stopil je v vežo in naproti mu je prišel s čudno skakljajočimi, plešočimi koraki čokat, tenkokrak človek v lovski obleki, rdeč, vesel, kozjebhrad.

„Kaj pa vi?“ je hitel s prav tako urnim hlastajočim, skakljajočim, plešočim glasom. „Kaj pa vi? Dober dan! Kaj pa bi radi? Pozdravljeni! Od kod pa ste? V to sobo stopite! Tja! Tja! Kdo pa ste?“

Martin Kačur se je čudil, stopil je skozi duri, ki jih prej ni videl, sédel je za mizo in na mizi je bilo dvoje kozarcev poleg steklenice vina. Sédel je in se je vzdignil takoj in se je poklonil.

„Jaz sem Martin Kačur, imenovan za učitelja v Zapolju in bi se rad poklonil zapoljskemu županu.“

„Saj tisti sem jaz, gospod, saj sem jaz zapoljski župan!“

In zasmel se je veselo, skakljajoče in plešoče, stisnil je Kačurju roko, potrkal ga je po rami in ga je porinil na stol.

„Ali bi radi kaj pili? Bi?“

In je točil.

„Ali ste že bili pri kom?“

„Pri nikomer še.“

„Ne?“

„Pri nikomer.“

„Lažetel!“

Župan je pomežiknil, prekrizal je roke na trebuhu in se je zasmel od srca.

„Pravkar sem prišel,“ je razlagal Kačur resno in nekoliko užaljen.

„Z nobenim človekom iz Zapolja še nisem govoril, razen z zdravnikom.“

„Z zdravnikom?“ je vprašal župan zelo vznemirjen in se je sklonil globoko prek mize. „Kaj pa je rekel? Ali je rekel kaj o meni? Kar povejte!“

„Nič ni rekel,“ se je začudil Kačur. „Kaj pa bi bil rekel?“

„Je! Vem, da je govoril o meni. Povedati nečete, to je! Ampak — take reči!“

Pogledal je Kačurju v obraz, zasmel se je vdruživ zelo iz srca, nato pa je nenadoma presekala smeh in je postal resen.

„Tako. Vi ste zdaj torej naš. Upam, da boste z vsemi svojimi močmi — no, saj veste. Mladino je treba vzgajati v duhu vere in — no, saj veste. Ali ste narodnjak?“

„Sem.“

„Hm. Jaz sem tudi narodnjak. Ampak . . . nobenih stvari ni treba pretiravati. Varčnost — lepa čednost. Če jo pretirate — lakomnost. Greh . . . Können Sie deutsch?“

„Znam.“

„Kann ich . . . Dobro. Otroci naj se le uče nemško — kaj je vse drugo? Za kmeta — kaj? No, prosveta, napredek, dobro. Saj se razumeva, kaj?“

Nenadoma je izginila resnoba z njegovega obraza in zasmel se je veselo.

Kačur je zardel in bilo mu je, kakor da je kadil težak tobak in pil močno vino. Vstal je in iskal klobuk s tresočo roko.

„No? Kam? Kam? Kam pa jo udarite zdaj? K župniku? To boste nekaj videli! To boste videli fanta! Ampak midva sva prijatelja, z župnikom, zato ne rečem nič. Le pojdite k njemu. Boste vsaj videli . . . Zakaj pa niste vina izpili? Dobro vino je. No, seveda . . . človek pije doma, v krčmi . . .“

In župan se je prijel z obema rokama za želodec in se je smejal hrupoma. Rdeča kozja brada se mu je tresla in mežikal je z rdečimi očmi.

„Stojte! Še nekaj!“

Prijel ga je za roko in ga je potegnil v vežo.

„Naravnost. Ali ste farški?“

„Jaz?“ je obstrmel Kačur.

„Ali ste? Ne?“

„Nisem, ne mislim o teh stvareh.“

Iztrgal mu je roko in lica so mu plala v ognju. Župan je narahlo upognil život, smehljal se je in je mežikal hudomušno.

bo še

iz življenja naših far po Evropi

anglija

● *Krst Leanne Frančiške.* — V veliko veselje nam je, da tudi ta mesec lahko poročamo o krstu nove zemljanke, posebno še, če je to vnukinja tako verne in zveste slovenske družine, kot so to Brcarjevi iz Castleforda v Yorkshiru.

*Novokrščenka
Leann-Frančiška
Barnes s starši,
botri in krstite-
ljem g. Petrom
Kravosom.*

Kot družinski prijatelj je tudi ta krstni obred opravil g. Peter Kravos. Stara mama gospa Pepca Brcar je tudi članica našega pastoralnega sveta. Ko mladim staršem čestitamo k tako veselemu dogodku, tudi izražamo iskreno željo, da Leanno Frančiško ljubi Bog čuva in vodi na njeni življenjski poti.

● *Obisk g. patra Francija Pivca in g. župnika Draga Markosa.* — Vsako srečanje prijateljev in znancev je lepo in prijetno, posebno če je povezano z mašo. Toda biti sredi Londona pri maši v slovenskem jeziku ob slovenskih pesmih pa je neprecenljive vrednosti. Splača se potruditi in se podati na dolgo pot. Tako sta nas 9. februarja obiskala p. Franci in g. župnik Drago iz Kamnika, ko je Adrijino letalo spet prvič po osvobojeni Sloveniji poletelo tudi v London.

Spomnili smo se (8. februarja) Prešernovega dne z njegovo vizijo: „Da se lahko v strup spreobrača vse, kar srce si sladkega obeta.“ Kar se je zgodilo z obetajočim sistemom propadlega komunizma. Bog daj, da bi bili deležni boljših časov svobode, pravičnosti in miru!

Ker smo bili pred praznikom Lurške Matere božje, smo govorili o čudežih, ki nas seveda presenečajo.

Z osamosvojitvijo in priznanjem Slovenije smo doživeli neke vrste čudež, katerega še ne moremo do kraja doumeti. Za to vstajenje pa je bilo veliko žrtev in nerazumljivega trpljenja že

Rojak Jože Dolenc z ženo Vieno (Filipinko) in hčerko Aleksandrijo.

skoraj petdeset let, saj smo že stoletja hrepeli po svoji domovini. Nikoli ne bomo mogli vsega trpljenja za svobodno Slovenijo povsem razložiti, toda ne smemo ga tajiti. Le tako bodo iz pravih korenin pognale nove mladike svobodne Slovenije.

Tvojo smrt oznanjamo in tvoje vstajenje slavimo, dokler ne prideš v slavi! Tako smo zapeli pri maši. Spomnili smo se vseh rajnih žrtev in si podali roke v znamenje miru in sprave. Ob lepem petju smo obnovili dar vere v upanju zarje onstranske gloriole. Tudi agape je spremljala lepe narodne pesmi. Nazdravili smo slovenski domovini

Bog nas živi!

Naj bo omenjeno še to, da se je te maše udeležila Aleksandrija, stara dva in pol meseca, ki so jo prinesli njeni starši, g. Jože Dolenc z ženo Vieno, ki pa je doma s Filipinov. Nasmejano in dobro razpoloženo družino lahko vidite na fotografiji.

avstrija

LINZ

V začetku postnega časa se vedno govori v cerkvi o zakonskem življenju in pomenu in dolžnosti zakona v družini. Marsikdo pravi, kaj mi hoče poroka, saj lahko živimo skupaj tudi

tako. Ta primer se mi zdi ravno tak, kot če bi rekel: Kaj mi je treba voznškega dovoljenja, saj tudi brez njega lahko vozim. Samo koliko časa? Ali se bo drznil brez voznškega izpita sesti za volan in vzeti s seboj na potovanje svojo ženo in otroke? Izpostavil bi smrtni nevarnosti sebe in svoje najdražje. Poroka je start na življenjsko potovanje. Brez primerne priprave izpostavljaš nevarnosti svojo srečo in srečo tistih, ki so ti najdražji na svetu. Ta primer sem napisal zato, ker je tudi pri nas nekaj podobnih primerov.

Zlatko in Darinka Ribič znata ceniti zakonsko življenje drugače. 12. januarja sta v našem klubu slovesno slavila *13-letnico poroke*. Razpoloženje je bilo zelo lepo in je trajalo prav do večera. Slovenska skupnost iz Linza jima želi, da bi tako v slogi doživela zlato poroko in še naprej otroke tako lepo vzgajala kot do sedaj.

19. januarja smo obhajali god sv. Antona. G. Anton Häuschen iz Štajerja je kot navdušen pevec povzdignil veselje s petjem, nakar je sledila tudi harmonika. K veselju sta se pridružila tudi dedek in babica drugega vnuka, Viktor in Gizela Kerec iz Astena. Godovnjaku in srečnima dedku in babici iz vsega srca čestitamo in se zahvaljujemo, saj sta nam plačala vso pijačo.

Seveda nista pozabila na svoj *rojstni dan* gg. Leon Humar in Ivan Zore. Poveselili smo se z njima in zapeli Kol'kor kapljic tol'ko let in tudi nekaj šaljivih pesmi. Tudi g. Leon in Ivan sta nam ugasila žej. Želimo jima zdravlja in še vnaprej vsega dobrega in veselja med nami, in lepa hvala!

4. marca je obhajal *70. rojstni dan* nekdanji basist našega pevskega zbora Ivan Živkovič. Pri našem zboru je sodeloval dolga leta, dokler se ni preselil s svojo družino v Kotmaro vas na Koroškem. Hvaležni rojaki iz Gornje Avstrije mu želimo še mnoga leta!

Ga. Kristina Schweighofer se je morala zaradi *težke bolezni* podati v bolnišnico. Vsi vemo, kakšne zasluge ima pri naši slovenski skupnosti v Linzu, zato ji še posebno želimo, da se čimprej vrne zdrava med nas.

Nenadoma nas je moral *zapustiti* tudi pater Hadrijan. Bil je dušni pastir za

Pokojni Franc Požar

Hrvate v Linzu. Tudi pri nas, Slovencih, je bil zelo priljubljen, ker nam je rad priskočil na pomoč, če smo ga potrebovali. Tudi takrat, ko smo imeli velike težave z iskanjem duhovnikov (ko je šel g. Lavrič v pokoj), nam je redno vsak mesec enkrat maševal. Dobra dela se ne pozabijo in zato mu Slovenci želimo vse dobro in naj mu Bog plača njegova dela!

Bog je *poklical* k sebi našega dragega prijatelja in zavednega Slovenca Franca Požarja. Pokojni je bil rojen 16. oktobra 1921 v Kapeli pri Brežicah. Po težki bolezni na srcu je umrl 22. januarja. Pogrebni obredi so bili v slovenskem in nemškem jeziku. Naj rajni Franc uživa večni mir v Gospodovi slavi.

Kamion je naložen. Sedaj pa še slika v spomin na lepo solidarnost.

belgija

LIMBURG-LIÈGE

POMOČ HRVAŠKIM BEGUNCEM V SLOVENIJI

Poslali smo tri kamione obleke, hrane in zdravil.

Naši najboljši sodelavci so bili televizija, radio in tisk. Tudi naša skupnost se je lepo izkazala. Mnogi so ure in ure pregledovali material in ga sortirali v posebne zabojke. Prvi tovornjak je organiziral g. Franc Kandušar, drugega in tretjega pa posebni odbor, katerega moderatorji so bili g. B. Žabot, tajnik g. P. Cverle in blagajnik g. J. Globevnik. Delali smo v dogovoru s Karitasom v Bruslju, ki nam je oskrbel potrebne dokumente za prevoz čez meje. Drugi kamion, ki se je ustavil v Kopru, je na svoje stroške spremljal g. Stanko Revinšek. Tretji tovornjak je odložil blago na Karitasu v Ljubljani.

Obleke smo dobili veliko pri ljudeh. Tudi z zdravili so nas bogato založile razne dobrotelne ustanove. Hrano pa smo kupili z darovi rojakov in domačinov.

Iskrena hvala vsem sodelavcem!

Odslej se bomo skušali zanimati za posamezne projekte v Sloveniji. Npr. za materinski dom v Postojni.

Moramo se pokazati vredne časov, kakršnih naš narod morda še nikoli ni doživljal.

Pok. Milica Jošt iz Jamioulxa.

Se razume, priporočamo se tudi za darove v korist Doma srečanja na Sv. Višarjah, o katerem smo govorili v zadnji Naši luči.

Veliko noč bomo slavili kot druga leta.

Iskreno vabljeni!

Naši rajni: V Houthalenu smo se poslovili od Johana Polavderja, ki se je rodil v Franciji l. 1930. Mlajši so ga malo poznali, ker je živel zunaj naših naselij. Vendar je lepa udeležba pri pogrebu pokazala, kako so ga domačini spoštovali. Družini, posebno njegovi

Ansambel Ota Lesjaka iz Hildena, Nemčija.

sestri Angeli, ki je naša pridna sodelavka, izrekamo krščansko sožalje.

CHARLEROI-MONS BRUXELLES

Slovenska veselica 92

Ta tradicionalna kulturno-zabavna prireditev bo letos 1. maja 1992 (= petek), v župnijski dvorani *Familia* v Gilly-Haies, Charleroi. Začetek s prihajanjem ljudi ob 18. uri.

Pri kulturnem delu programa bo nastopil slovenski pevski zbor Slomšek iz Eisdena, moški in mešani zbor. Od 20. do 1. ure ponoči bo pri družabnem večeru sodeloval vsem dobro znani ansambel Ota Lesjaka iz Hildena, Nemči-

ja, ki že več let zaporedoma prihaja med nas v zadovoljstvo vseh.

V začetku aprila boste prejeli posebno vabila. Pridite res vsi, ki se še čutite slovenskega rodu, skupaj s svojimi prijatelji in znanci: tokrat prvič, ko imamo svojo mednarodno priznano državo Slovenijo! Od vašega odziva zavisi v največji meri prihodnost teh naših veselic!

Zabeležiti moramo še *smrt* ge. Milice Jošt, vd. Kovač. Po daljši bolezni je umrla 30. januarja 1992 v Jamioulxu, na svojem domu, v 78. letu starosti, saj se je rodila 25. avgusta 1914 na Teharjah pri Celju. Njeni hčerki ge. Elizabeti in ostalim sorodnikom naše krščansko sožalje.

Letos na veliko noč, 19. aprila, poteka že 44 let, odkar imamo redno mesečno službo božjo na področju Charleroi. V čim večjem številu se udeležimo velikonočne maše!

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

Posnetek letošnjega vabila slovenske veselice 92 (prva stran in druga ali recto-verso).

Od pusta smo se v prijetnem vzdušju poslovili na dodatni dan, ki nam ga je prineslo letošnje prestopno leto, zdaj pa se hitro bližamo velikonočnim praznikom.

Mladinski pevski zbor iz Ptuja bo imel v ponedeljek, 6. aprila, ob 20.45 koncert slovenskih verskih in narodnih pesmi v cerkvi St. Roch, 296 rue St. Honoré, Paris 1er, métro: Pyramides. Isti pevski zbor bo nastopil v nedeljo, 5. aprila, ob petih popoldne v cerkvi St. Jean-Baptiste de Grenelle, 23 Place Etienne-Pernet, Paris 15, métro Félix-Faure.

Velikonočna obnova, veliki teden, velika noč:

Če kdaj, potem veljajo v tem času Gospodove besede, kot jih je zapisal apostol Janez v Razodetju (3, 20): „Glej, stojim pred vrati in trkam. Če kdo sliši moj glas in odpre vrata, bom stopil k njemu in večerjal z njim, on pa z menoj.“ Veljajo tudi za nas...

Cvetna nedelja, 12. aprila: ob 15.30 nagovor in pogovor, ob 17.00 obredi cvetne nedelje.

Veliki četrtek, veliki petek: Ob 20.00 velikonočna obnova, ob 21.00 obredi vel. četrтка/petka

Velika sobota: ob 19.00 velikonočna obnova, ob 20.00 obredi velikonočne sobote in blagoslov velikonočnih jedi.

Matjaž Frumen z ženo Kristino, ko je praznoval 84-letnico (St. Pierre-les-Elbeuf)

Velika noč: maša ob petih popoldne. Vsakokrat prilika za zakrament sprave (spoved).

V soboto, 2. maja, prireja Društvo Slovencev majsko srečanje. Med nami bo moški pevski zbor Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice. Ob sedmih zvečer bo maša, kjer bo pel imenovani pevski zbor, ob osmih v dvorani Slovenskega doma enourni koncert pevskega zboru, nato družabno srečanje.

V nedeljo, 17. maja, bo našo župnijo in našo skupnost obiskal mariborski pomožni škof Smej. Maša bo izjemoma ob desetih popoldne z birmo in prvim obhajilom.

CHILLEURS-AUX-BOIS (Loiret)

Na velikonočni (vüzemski) ponedeljek, 20. aprila, bo skupna maša ob 10,30, h kateri ste vsi prijazno vabljeni. Priložnost za zakrament sprave (spoved) eno uro pred mašo.

ST. PIERRE-LES-ELBEUF (Seine Maritime)

22. februarja je praznoval svojih 84 let Matjaž Frumen. Rojen je bil v Otovcih v Prekmurju. V Francijo je prišel leta 1937, kjer se je poročil s Kristino Ficko iz Vidoncev. Kljub vsem težavam in nesrečam so Frumenovi ohranili globoko vero in življenjski optimizem, kar jim je pomagalo, da so se prebili skozi

Pokojna Katarina Jaklin iz St. Vincent Cramesnil.

Spored: invitation vabilo •

Pozdravne besede. . .

Slovenski pevski zbor "SLOMŠEK" iz Limburga - moški in mešani zbor - zapojeta pod vodstvom Vilija Roglja.

VENČEK NARODNIH PESMI.

Od 20. ure zvečer, do 1. ure zjutraj - DRUŽABNI VEČER.

Otto Lesjak und seine Oberkrainer Musikanten

vse življenjske nevihte. K lepemu jubileju naše iskrene čestitke!

ST. VINCENT CRAMESNIL (Seine Maritime)

21. novembra 1991 je *odšla v večnost* Katarina Jaklin roj. Kotnjek. Rojena je bila leta 1911 na Hotizi. V Francijo je prišla leta 1938 in je vsa leta živela in delala v Normandiji, kjer tudi čaka vstajenja, kakor tudi njen prvi in drugi mož. Hčerka Kristina jo posebej priporoča v molitev.

AUMETZ

3. marca je bila v Audun-le-Tiche *pokopana* ga. Frančiška Lahajner, doma iz Cerknega. 90 let je bila stara. Po smrti svojega moža Petra je dolgo časa živela na ulici 40 Mont-Rouge, potem pa ji je hčerka, ki živi poročena v Kanadi, priskrbela prostor v domu za starejše občane v Audun-le-Tiche in tam jo je Bog poklical k sebi. Bila je med samicami Francozi in Francozinjami. Zelo se je razveselila obiska Slovenk, ki so jo prišle obiskat, in pa slovenskega duhovnika, ki ji je prinesel obhajilo. Naj ji bo zdaj Bog, ki ga je prejemale v obhajilu, luč, veselje in mir.

Februarja je *morala v bolnico* Nancy gospa Ivana Jeranče zaradi rane na nogi. Ni se ji hitro zdravila. Konec marca je gospa le smela domov v St. Dizier, kjer se bo še dalje zdravila. Naj bi jo videli pri prihodnjih mašah, bodisi v Nancyju, bodisi v Epernay.

Gospa Julka Durn iz Knutange je 3. februarja v družbi svojih dveh sinov *obhajala 85-letnico* življenja. Čestitamo. Gospa Julka je še čilega zdravja. Veliko bere, veliko pomaga, se zanima za vse, še posebej pa za slovenski narod in njegov blagor ter mir med narodi in pa za Vipavo, svoj rojstni kraj, ki ga nadvse ljubi.

PAS-DE-CALAIS in NORD

Vsako leto doživljamo višek cerkvenega leta v *velikem tednu in veliki noči*. Naj nas velikonočna skrivnost duhovno prerodi!

Duhovne obnove in maše: *cvetna sobota*, 11. aprila, ob 18.00 Croisilles;

cvetna nedelja, 12. aprila, ob 16.00 Carnieres Cambrai; *veliki četrtek*, 16. aprila, ob 18.00, *veliki petek*, 17. aprila, ob 18.00 Liévin; *velika sobota*, 18. aprila, ob 20.00 Liévin z blagoslovom jedil.

Blagoslov jedil na *veliko soboto*: Mericourt ob 11. uri, Bruay ob 13. uri.

Velika noč: maše po nedeljskem redu. *Velikonočni ponedeljek*, 20. aprila, duhovna obnova ob 12. uri Guillaume-Mesnil, Lisieux. Vsi prirčno vabljeni!

Krstna voda je občila Florjana Doue, Maksenca Aleksandra Pach in Noël Maksmina Pach. Na mnoga in zdrava leta!

V Roubaixu nas je *zapustil* 22. januarja Feliks Koder v svojem 59. letu. Po poklicu krojač je kot umetnik-slikar vzbujal pozornost v Roubaixu in Tourcoingu. Barvitost njegovih slik je razodevala slovansko dušo. Pokopan je bil na pokopališču v Roubaixu 25. januarja.

10. januarja je *odšel v boljšo domovino* Tomislav Jareb v svojem 62. letu življenja. V krogu družine mu je v miru potekalo življenje. Njegovi domači in prijatelji so ga 14. januarja spremili na pokopališče v Noyelles-s-Lens. Naj se v Gospodu odpočije od svojega truda! Domačim naše iskreno sožalje!

Vsem rojakom milosti polno veliko noč!

FREYMING-MERLEBACH

Poročali bomo kar od začetka meseca januarja. Hitro bežijo meseci in že smo v mesecu marcu. Vsako nedeljo je slovenska maša ob 10. uri v kapeli sv. Jožefa. 19. januarja smo imeli celodnevno srečanje. Pri maši smo se zbrali v velikem številu in prav tako pri skupnem kosilu. Gost dneva je bila Janine Gegodsky. Čudovito je prikazala, kako močno jo je Bog objel s svojo dobrotljivo roko. Istega dne popoldan ob 16. uri smo imeli letno generalno sejo.

25. januarja smo se s polnim avtobusom popeljali v Nemčijo, v Lebach. Ob 16. uri smo se zbrali pri maši. Veliko število Slovencev je potrdilo, da je slovenska skupnost še močna. Prišli

smo iz Merlebacha in okolice in iz več krajev Nemčije. Po maši smo se zbrali v dvorani blizu cerkve. Slovenci iz Ingolstadta so namreč priredili veseloigro Brez meja, ki je slehernega v dvorani spravila v domači svet, smeh in veselo razpoloženje. Igralci so jo mojstrsko odigrali — zares čestitamo! Po igri je bilo za vse lačne želodce poskrbljeno in poskočnih melodij in veselega domačega petja tudi ni manjkalo. Zares lepo organiziran večer.

Vredno je omeniti tudi našo aktivnost v okviru Katoliške misije pri zbiranju nujne pomoči za hrvaške begunce, ki so pribežali iskat zavetja pred nasiljem vojne v Slovenijo. Gospod Ljubo Colja je že v novembru sprožil akcijo. Na njegov klic se je odzvalo zares mnogo ljudi. V domu so se grmadile cele gore paketov in vreč, namenjenih za odvoz v Slovenijo. Odpotovali so že dvakrat. Prvič v Portorož in to z dvema kamionoma, drugič pa v Ptuj in Celje. Ponovno nameravajo odpotovati sredi marca. Vsem, ki so pripomogli s kakršno koli pomočjo, Bog plačaj!

15. marca bomo imeli *družinski dan*. Vsi člani slovenske katoliške misije so lepo vabljeni k skupnemu kosilu. Po vsej verjetnosti prijetnih trenutkov ne bo manjkalo.

In že bomo pogledali v pomladanski čas, mesec april, verjetno tudi prav muhast; in s tem tudi v pripravo na lepe velikonočne praznike. Pripravimo jih v duhovnosti. Naj se globoko spomnimo Kristusovega trpljenja. Duhovno se bomo podprli z molitvami v velikonočnem tednu.

Program obredov za veliki teden je naslednji:

Veliki četrtek: maša ob 19. uri; *veliki petek*: ob 15. uri križev pot; *velikonočna sobota*: ob 15. uri blagoslov velikonočnih jedil, ob 20. uri velikonočno bogočastje; *velikonočna nedelja*: ob 10. uri slovesna maša.

Vsem želimo božjega blagoslova ob vstalem Kristusu — in še lepih pisank in sladkih potic!

1. maj: Kot vsako leto bo tudi letos *romanje* k naši brezjanski Materi v Habsterdick. Slovesna maša bo ob 10. uri. Pridite številni, ker le Njej se lahko zaupamo in ji potožimo, kar nas teži.

Nato skupno kosilo ob 12. uri v prostorih slovenske katoliške misije Freyming-Merlebach. Ob 15. uri litanije Matere božje z blagoslovom.

Vse Slovence doma in po svetu lepo pozdravljajo Slovenci iz Freyming-Merlebacha in okolice.

nemčija

STUTTGART-okolica

Dan slovenske pomladi. — Za zaključek praznovanj mednarodnega priznanja Slovenije — o tem smo poročali v prejšnji številki Naše luči — smo v nedeljo, 23. februarja, pripravili v Esslingenu Dan slovenske pomladi. Po koledarju pomladi res še ni bilo, veliko njenih duhovnih odtenkov pa je bilo čutiti v naših srcih. Blizu 300 rojakov se nas je zbralo najprej v cerkvi, nato pa v dvorani pri cerkvi sv. Elizabete. Pri božji službi je nastopil moški zbor Domači zvon v čast Bogu in v veselje vsega zbranega občestva, ki se je v svoji pomladanski zavzetosti povežalo tudi z našimi misijonarji in zanje pri nabirki darovalo 517 DEM.

Gospa Lojzka Bajt govori rojakom v Schwäbisch Gmündu (9. februarja 1992) v Nemčiji: „Uresničila se je želja pesnika Prešerna v Zdravljici, da rojak prost bo vsak. Danes nazdravljamo svobodni Sloveniji.“

Gostilna Kronprinz na NeckarstraÙe v Stuttgartu nudi odlično postrežbo. Mož je Dalmatinec, žena pa Slovenka. Naša štajerska rojaka Feliks in Veronika Tschur sta tam praznovala z družinama svojih dveh hčerk Veronikin rojstni dan.

V dvorani je ob slovenski zastavi, emblemu Slovenija moja dežela in velikem Cankarjevem portretu pozdravila goste gospa Majda Šuligoj iz Stuttgarta, ki je med drugim dejala: „Še vedno nas preveva veselje nad rojstvom slovenske države. Z nocojšnjim večerom, ki smo ga naznanili kot Praznik slovenske pomladi, zaključujemo naše slovesnosti v tem okviru.“ Potem je napovedala, da bo v sporedu nastopil Domači zvon z novo slovensko himno — da bo podpredsednik Kulturnega društva Slovenija-Stuttgart, gospod Anton Strojjan, govoril o Prešernu in recitiral njegovo Zdravljico — da se bodo predstavili Slovenski muzikantje iz Sindelfingena in v kvintetu zaigrali nekaj slovenskih viž — da nas bo skozi ves večer spremljal znani prekmurski solist Jože Balažic, ki je zaslužek naklonil misijonom — da se bomo lahko poslužili odličnih krofov in flancatov, ki so jih spekle zavzete rojakinje — da

bomo dali prostovoljne prispevke (vstopnine ni bilo) in izkupiček od peciva za misijone. Vse je tudi tako potekalo in veselje esslinške slovenske pomladi je seglo do Madagaskarja, Afrike in Južne Amerike, saj smo za tamkajšnje misijone lahko nakazali kar 1900 DEM. Pa naj še kdo reče, da to ni bila prekipevala pomlad.

Pevci v Sp. Poljskavi in v Zrečah. — Februar bo ostal članom pevskega zbora Domači zvon, kakor tudi njihovim sorodnikom, v nepozabnem spominu. Dne 8. in 9. februarja so se zapeljali v Slovenijo na povabilo moškega

France Demšar navdušeno govori rojakom v Forchtenbergu na Württembergem, ko so ti 8. februarja praznovali mednarodno priznanje Slovenije. Prešernovo Zdravljico je deklamiral na pamet.

Dr. Janez Dular med Slovenci
v Berlinu.

Dr. Janez Dular v pogovoru s Slovenci
v Berlinu.

pevskega zbora Sp. Polskave in župnije Rače pri Mariboru, da tam izvedejo svoj pevski program. V Sp. Polskavi so nastopili v dvorani osnovne šole, v Račah pa pri nedeljski maši. Na obeh krajih je bilo nabito polno poslušalcev, ki so navdušeno prisluhnili slovenskemu kulturnemu prizadevanju v Stuttgartu. Pozdravnemu pismu v Stuttgart, ki so ga vsi pevci podpisali, je pridal župnik Mirko Ružič iz Rač: „Imate si najne pevec, bili smo navdušeni nad njihovim petjem. Škoda, da vas ni bilo poleg.“

Glas št. 1 KD Slovenija-Stuttgart. — Februarja je izšla prva številka glasila

Kulturnega društva Slovenija-Stuttgart z naslovom *Glas*. V njem so objavljena pravila društva, trenutno številčno stanje, kratko poročilo o statusu Slovenije s posebno mislijo na izseljevanje v preteklosti — pismo ministra za izseljence, dr. Janeza Dularja, predsedniku KD Slovenija-Stuttgart, gospodu Karlu Ceplu — napoved informativnega potovanja po Sloveniji letos spomladi — vest, da se bo društvo zavzemalo pri nemških oblasteh za odprtje Goethe-inštituta v Ljubljani, obvestilo o možnosti prenosa dovoljenja za bivanje iz jugoslovanskega v slovenski potni list — sporočilo o uradnih slovenskih konzularnih osebah v Stuttgartu ter vest o ustanovitvi slovenskega foruma za informiranje rojakov o aktualnih temah, ki ga bo vodil inž. Feliks Tavčar. To prvo številko občasnega glasila je pripravil gospod Anton Casar s sodelavci.

Čestitke h krstu. — Stanko Lipič in Jožica iz Pleidelsheima sta prinesla h krstu v Stuttgart svojo prvorojenko Saro Ano Jožico. Spremljala ju je cela vrsta sorodnikov in znancev. Krst je pač velik praznik. Čestitke!

BERLIN

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK V BERLINU

*„Nazadnje še, prijat'li,
kozarce zase vzdignimo,
ki smo zato se zbrat'li,
ker dobro v srcu mislimo;
dókaj dni
naj živi
Bog, vse, kar nas dobrih je ljudi!“*

Tako France Prešeren v Zdravljici, ki je postala slovenska himna. Z vsebino te pesmi smo Slovenci v Berlinu začeli *slovenski kulturni praznik*, ob navzočnosti dr. Janeza Dularja, slovenskega ministra za Slovence po svetu.

Bil je to večer pesmi, folklorne, recitacij in plesa, v organizaciji društva Slovenija, hkrati pa zahvala nemškemu narodu in vladi za vsestransko podporo in priznanje slovenske države.

Dr. Janez Dular je v nedeljo, 9. februarja, obiskal tudi slovensko katoliško misijo. S tem dejanjem je pokazal, da je zares minister za vse Slovence. Tako je po desetih letih kot prvi predstavnik slovenske vlade prestopil „črni“ prag slovenske skupnosti v Berlinu. No, pred enim letom sta to naredila tudi g. Ciril Rotar in g. Tone Kuntner.

Naključje je hotelo, da je bil dr. Dular v slovenski župniji prav na dan, ko je ta praznovala 23-letnico obstoja in ko smo brali pri maši iz Lukovega evangelija, kako so apostoli na Jezusovo besedo vrgli mrežo in ujeli mnogo rib. Težko je reči, če je bilo versko življenje Slovencev v Berlinu v triindvajsetih letih tako bogato, kot je bila noč apostolov. Toda treba je reči, da se slovenski župniji ni treba sramovati za vse, kar je naredila v teh 23 letih za Slovence v tem milijonskem mestu.

Na koncu bi rad poudaril, da nas je dr. Dular dobro in izčrpno obvestil o vseh dogajanjih v Sloveniji, hkrati pa je na vse nas, ki smo ga poslušali, vpli-

Slovenski moški pevski zbor
Domači zvon iz Stuttgarta

prireja

30. maja 1992

5. revija slovenskih pevskih zborov Zahodne Evrope

**v Festhalle
Esslingen/Zell
Alleenstraße 1**

Začetek ob 16. uri

Zabaval nas bo ansambel

SVIT iz Ptuja

Vabljeni!

val s Prešernovimi besedami, čeprav jih ni izgovoril:

„Edinost, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo ...“

OBERHAUSEN

V pustu pri nas na župniji ni bilo kaj prida prireditve. Več so jih imeli v drugih slovenskih organizacijah tod okrog. Edino v slovenski skupnosti podružnice

GÜTERSLOH

je župnijski odbor pripravil veselo *pustno srečanje*. Tokrat so prireditve speljali povsem samostojno. Dvorane ni bilo mogoče dobiti na dan, ko je bila maša. Torej je bilo treba prireditve postaviti na drug termin. Vse so sami pripravili in povabili svoje rojake, pa tudi nekatere prijatelje drugih narodnosti. Prireditve je lepo uspela in obračun je pokazal lep dobiček 520,— DM. Odbor je namenil celotno vsoto za pomoč Hrvaški.

OBERHAUSEN — MOERS

Pust je že pozabljen. Sedaj je drugi teden *postnega časa*. Razmišljali smo o tem in ugotavljali, da ni tako zelo velikega nasprotja med enim in drugim časom. Le veselje se spremeni: iz zunanjega se obrne navznoter. Zaznamovali smo se na prvo postno nedeljo s pepelom in križem, dvema simboloma, ki sta zgovorna, da je kaj. Pepel je prah, zemlja — to je neizogibna usoda nas vseh. Drugo je križ, kjer nam je Gospod, razpet nanj, pridobil novo življenje. Zaznamovani smo torej s smrtjo, zaznamovani tudi v navezi s Kristusom za življenje.

Prav ta teden smo doživljali oboje neposredno in v živo. Prvi teden postnega časa je dve naši skupnosti pretresla kruta usoda smrti. V Moersu je preminula po dolgi in težki bolezni ga. Waltarud Drev. Spremili smo jo k zadnjemu počitku skupaj z možem Stankom in njunima dvema otrokoma. Kako je bila preizkušana ta žena zadnja leta z bolečinami in kako potrpežljivo je prenašala križ. Ostala nam bo v spominu kot vesela in razumevajoča, odprtega srca za vsakogar. Zнала se je veselila

Sandra Mahorič
iz Münchna pri
krstu.

ti v naši skupnosti, čeprav ni najbolje razumela našega jezika.

Nepričakovano pa je Gospod odšel zadnji dan tudi Mihaeli Berghaus v Oberhausnu. Doma je bila iz Žvirč v Suhi Krajini. Dolga leta je bila poškodovana sodelavka v slovenskem župnijskem centru. V zadnjih 15 letih jo je neprestano spremljala bolezen. Prestala je celo vrsto operacij in bilo je že večkrat, da so zdravniki obupovali nad njo. Sedaj jo je bolezen strla na hitro, nenadoma. Njeno telo so prepegljali k počitku v Slovenijo, kamor se je želela vrniti. Na pot smo jo pospremili z molitvijo za rajne v našem centru.

MÜNCHEN

● Naša župnijska skupnost je spet bogatejša za novega člana. *Krščena* je bila Sandra Mahorič, hči Milana in Darinke roje. Glavič. Staršema, ki sta se šele pred kratkim priselila v München, iskreno čestitamo, mali Sandri pa želimo veliko božjega blagoslova.

● Na pepelnico se nas je pri pepeljenju in maši zbralo več kot po navadi na nezapovedane praznike.

● V svojem *postnem pastirskem pismu* je münchenski nadškof kardinal Wetter pozval vse vernike, tudi tujce, da bi sodelovali pri pastoralni prenovi škofij. V ta namen je bil ustanovljen posebni *pastoralni forum*, ki je predlagal tri teme za pogovor po župnijah. Spregovili naj bi o bratskih odnosih v Cerkvi, o poglobljanju naše vere in o vlogi Cerkve v svetu. Statistike neusmiljeno kažejo na padec verske prakse.

Nam je vera še vrednota? To je vprašanje, ki bi si ga moral zastaviti vsak izmed nas. Svoja spoznanja bomo skušali izmenjati v pogovoru po različnih skupinah.

● Načrtujemo *materinski dan*, tako kot vsako leto. Najmlajši bodo nastopili z Golijevo Zajčjo šolo, srednji z Jurčičevim Krjavljem, največji pa s Cankarjevim Hlapcem Jernejem. Zapela bodo tudi naša dekleta.

● Župnijski izlet bo letos v Prago. Ker je cena za tri dni zgolj 220 mark, pričakujemo, da se ga bo udeležilo lepo število župljanov.

ROSENHEIM

● Obhajali smo *srebrno poroko Andreja in Štefke Golob*. V zakonu sta se jima rodili hčerki Marija in Pavla. Iz Priena vedno zvesto prihajajo k slovenski maši v Rosenheim. Slavljence-ma iskreno čestitamo in jima želimo še vrsto lepih in zdravih let v skupnem zakonu.

KREFELD

Tu smo po maši v marcu obhajali majhno slovesnost *materam v čast in zahvalo*. Poleg otrok, ki jih je pripravil za nastop z branjem kratkih besedil o materi slovenski učitelj Branko Oman, smo z njimi zapeli tudi odrasli. Tako se je pesem bolje slišala in nas tudi povežala. V kratkem nagovoru je naš duhovnik nakazal, kakšno smiselno povezo ima ta spomin s praznikom Gospodovega oznanjenja (25. marca). In ker je prav blizu god sv. Jožefa, je ob

bok materam postavil tudi enako pomembno vlogo očeta v družinskem krogu. Preprosto a ubrano je izzvenela kratka prireditev s pesmijo Lepa si, lepa si, roža Marija.

nizozemska

POMOČ HRVAŠKIM BEGUNCEM V SLOVENIJI

Kratko smo že poročali o naši pomoči hrvaškim beguncem v Sloveniji. Naši ljudje so spet pokazali velik smisel za organizirano delo. G. Jakob Šalej je v teku naše akcije stopil v stik s sestro Pavlo od Božje Previdnosti v Sittardu, ki je za našo stvar posredovala veliko vsoto 55.000 guldnov, za kar so kupili hrano in zdravila. Na pomoč so prišle tudi šole iz Hoensbroeka, Heerlena, Eygelshovena in Landgraafa. Šolarji so zbrali 20 m³ hrane, ki je bila 17. decembra odpeljana v Slovenijo.

Hitro je sledil še tretji transport, ki je bil namenjen bolnici v Ljubljani, Rdečemu križu v Velenju in Škofji Loki ter Karitasu v Portorožu.

Podjetji Dieleman in Meyers iz Brunssuma sta nam dali brezplačno na uslugo kamion, velik 90 m³, dva šoferja in mehanika.

S svojimi avtomobili so tovrnjak spremljali g. Wiel Abraas, g. Ad Hamers, g. John Decerno, g. Hub Köstrs ter g. Jakob in Annelies Salej. Vsej tej družbi sta g. Nande Babnik in gđč.

Mici Jančič pri Osojskem jezeru nudila gostoljubje.

Spremljevalci so si ogledali skladišče Rdečega križa v Škofji Loki in na svoje oči ugotovili, da zaloge hrane niso prevelike. Kratak obisk so napravili tudi pri starejšem zakonskem paru, ki je našel zatočišče v Škofji Loki, in skupini 25 begunskih otrok s sedmimi materami v Šoštanju. Tako so na kraju samem ugotovili, kako potrebna je bila naša pomoč hrvaškim beguncem v Sloveniji.

Vse ustanove, ki so prejele pomoč iz Holandije, so se naši skupnosti in holandskim prijateljem in sodelavcem toplo zahvalile.

Zahvaljujemo se tudi mi vsem, ki so pri tej velikopotezni akciji tako zavzeto sodelovali.

švedska

GÖTEBORG

Slovenska katoliška misija v Göteborgu. Kako je videti? Zanima vas, kolikšen je obseg misije, koliko so „podružnice“ te obsežne „župnije“ oddaljene od njenega središča v Göteborgu, kako pogosto je tam slovenska maša in kakšna je udeležba. Naj spregovorijo številke.

Pustimo ob strani katoliške župnije *Eskilstuna*, *Västerås* in *Borås*, kjer je slovenska maša le spotoma enkrat ali dvakrat letno. Raje bi vas vzel s seboj

na pot v kraje, kjer se zberemo k slovenskemu bogoslužju vsak mesec ali vsaj enkrat na dva ali tri mesece. V avtu je prostora še za štiri. A če ob sobotah, nedeljah in zgodnjih ponedeljkovih urah nimate dovolj časa, se mi pridružite samo v mislih in obiščite z menoj mala slovenska občestva, ki se shajajo bolj ali manj redno že 31 let, od aprila 1961, ko je prišel na Švedsko prvi izseljenski duhovnik g. Jože Flis.

Povrnimo se v sredo minulega februarja ter ostanimo mesec dni skupaj in še enkrat prepotujmo pot, ki sem jo sam pravkar zaključil.

15. februar je. Jutri bo tretja nedelja v mesecu, ko boste popoldne lahko pri maši kar v *Göteborgu*, dopoldne pa boste šli na najbližjo „podružnico“, v 154 km oddaljeni *Jönköpingu*. Navadno se pride tja v dobri uri in pol. Premišljujemo, kako bo jutri, ker ta večer sneži je cesta poledenela, tako, da iz svojega avta na razdalji ene milje (10 km) na poti iz Angereda v Göteborg vidimo kar dva avtomobila, ki ju je pravkar zaneslo v obcestni jarek. In res je naslednji dan v zgodnjih nedeljskih urah treba ponekod zapeljati še v celo. Čeprav drugače tale zima prizanaša, tudi pri letošnji vožnji ne gre brez snežnega meteža. Tokrat se je naša najkrajša pot raztegnila na dobri dve uri in pol. Pri maši jih je 16, približno toliko kot ponavadi v tem kraju. Nazaj gre hitreje, ker je zaradi soljenja cesta večinoma že kopna. Ob štirih je maša v *Göteborgu*, 40 jih je prišlo. Nekateri se sprašujejo, kje so ljudje, saj se jih pogosto zbere vsaj 60, za večje praznike pa še več.

V soboto, 22. februarja, se napotimo proti *Stockholmu*, saj bo naslednji dan četrta nedelja v mesecu. Spotoma zavijemo v *Vadstena*, ki je ravno na sredi med Göteborgom in Stockholmom. Pozanimam se, kako je z dvorano za naše binkoštno srečanje. Vsaka dva meseca izberem severno varianto — cesto E 3, da se ustavim v od Göteborga 290 km oddaljenem *Örebroju*, kjer navadno pride k maši od 10 do 20 rojakov. Ta mesec tam ni slovenske maše, zato nadaljujemo pot proti švedski prestolnici. Pri stolni cerkvi števec pokaže, da smo danes prevozili 500 km. V tej cerkvi se vse nedeljsko dopoldne vrstijo maše, glavna v švedščini je ob

Šoferja in mehanik pred tovrnjakom, ki je našo pomoč zapeljal v Slovenijo.

desetih, mi pa se istočasno zberemo v kripti. Tokrat nas je 29. Vi se z menoj popoldne napotite proti domu. Po 150 km smo v *Köpingu*. Mesto spada v katoliško župnijo 38 km oddaljenega Västeråsa. Danes imamo v *Köpingu* prvič mašo v svoji lastni cerkvi, ki bo sredi marca slovesno posvečena. Doslej smo bili gostje v kapeli protestantske župnije. Pri maši nas je vsega 36, med njimi tudi nekaj takih, ki ne razumejo slovensko, saj danes v tem kraju ni maše v švedščini. Večer v prijetni družbi se zavleče, vendar se je treba odpraviti, do doma je še 350 km. Zjutraj ob enih smo v Göteborgu.

Po zadnji maši v *Olofströmu* so nekateri zvestni udeleženci povedali, da konec februarja odpotujejo na zimske počitnice. Nič zato, saj je v *Olofströmu* in okoliških krajih dovolj naših rojakov. Da bo vsaj enkrat na tri mesece tam slovenska maša, jih pismeno povabimo za 29. februarja. Pot pod noge, za 280 km je je. K maši prideta samo dva. Pripeljala sta se iz 100 km oddaljenega Hålsheolma. Udeleženca odideta k svojim v Vilshult, mi pa se napotimo v 187 km oddaljeni *Malmö*, ker je tam najbolje poskrbljeno za prenočišče in prva nedelja je, ko je tu in v *Landskroni* mesečna slovenska maša. Naslednji dan zapeljemo v lepo nedeljsko dopoldne. 42 km in v *Landskroni* smo. Počakamo, da tisti, ki so bili pri švedski maši, izpraznijo majhno kapelo. Slovenska maša je ob pol enih. 20 nas je. Prijazni ljudje nas povabijo na kosilo, a mi smo neprijazni s svojim priganjanjem, saj se nam mudi, ker moramo biti ob štirih zopet v *Malmöju*, kjer se nas ob pol petih zbere 26 k maši. Po kavi še obisk na domu zaradi priprave na prejem zakramentov, potem pa mimo *Landskroni* proti svojemu domu. Po 291 km vožnje smo v Göteborgu.

V *Nybroju* imajo do svoje župnije v Kalmarju 30 km. Za švedsko mašo pride k njim dvakrat na mesec župnik iz Kalmarja, nekajkrat na leto pa imajo tudi slovensko mašo. Ker drugo nedeljo v mesecu nimajo maše, se v soboto, 7. marca, napotimo k njim. Po 330 km vožnje smo ob pol petih popoldne zbrani v kapeli mogočne protestantske cerkve v *Nybroju*. 20 nas je. Nadaljevanje je pri Indofovih. Ugotovimo, da

je bila maša dolga. Zavlekla se je do enajstih zvečer, z večerjo in tarokom vred, seveda. Ob šestih zjutraj se že obeta lepa sončna nedelja. Prek smålandskih gozdov mimo številnih jezer smo po 233 km vožnje v *Halmstadu*. Pri maši ob pol desetih nas je samo 16, skoraj pol manj kot prejšnjikrat. V *Helsingborgu* ob petih popoldne je pri slovenski maši najmanj deset Poljakov, ker jim ta ura najbolj odgovorja. Vsega skupaj pa nas je 56. Po kavi v župnijski dvorani in večerji pri Nahtigaljevih nas do doma čaka 240 km vožnje, 90 km do *Halmstada*, od tam naprej pa še 150 km.

Doma smo ob pol polnoči. Skupaj se ozremo na prehojeni ali — recimo kar — prevoženi mesec. Ob podanem zunanem okviru si lažje pokličemo v spomin, s koliko duhovnih vzgibov ter drobnih srečanj, preprijetih z veseljem in medsebojno spodbudo, je bil izpolnjen. Nespamet, človeško omejenost pa tudi zloba, s katero smo se srečevali, bi najraje potisnili v pozabo, ker povzroča bolečino. Neprijetno odmeva na primer ponavljanje še v nekih drugih časih uveljavljene fraze: „Društvo ne sme imeti opravka s Cerkvijo.“ Ponavljali so jo nekateri potem, ko so pri enem izmed društev v pregled za Slovence zanimivih dejavnosti napisali tudi, kdaj bo v njihovem kraju slovenska maša. Ali ni nekaj čisto samo po sebi umevnega, da svoje dejavnosti tako uskladimo, da se ne bomo medsebojno ovirali in svojih moči trošili in prazno? Vprašamo se, kdo in s kakšnim namenom širi takšne in podobne cvetke, ki jih potem za njim pobirajo ljudje, ki se imajo za kristjane in jih najbrž brez zavestnega slabega namena širijo naprej. Če se ne bomo spoštovali med seboj in če ne bomo zmožni pokazati, da cenimo in upoštevamo delo drug drugega, si bomo sami izpodmikali temelje, na katerih se s trudom gradijo in ohranjajo naša slovenska občestva tule na Švedskem. Potrebni smo drug drugemu in to z vso svojo dobro voljo pa tudi z vso svojo vero vred.

**berite in širite
našo luč**

švica

USTANOVNA SKUPŠČINA SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA — KONFERENCA ZA ŠVICO IN LICHTENSTEIN

V soboto, 22. februarja 1992, je bila v Glattbrugg-Opfikonu pri Zürichu ustanovljena konferenca Svetovnega slovenskega kongresa za Švico in Lichtenstein. Ustanovne skupščine se je udeležilo čez 50 Slovencev iz različnih krajev Švice in Lichtensteina in predsednik SSK-Konference za Nemčijo g. Jurij Terseglav.

Po pozdravnih besedah je p. Robert omenil, kako je za lansko veliko noč razposlal na 1600 naslovov Slovencev v Švici in Lichtensteinu vabilo za vstop v Svetovni slovenski kongres. Pismeno vabilo skupaj s pristopnico je bilo namenjeno vsakemu, ki čuti v sebi klic matere Slovenije, ki se bolj kot kdaj poprej sprašuje: kaj lahko storim zate, moja Slovenija...

Do sklica ustanovne skupščine je prispelo 59 prijav. Nekateri so opravičili svoj izostanek, drugi so pristopili v teku same skupščine. G. Jurij Terseglav je kratko podal namen in program SSK, g. dr. Božo Dimnik je kot udeleženec SSK v Ljubljani in Celju poročal o potekanju osrednjega zasedanja, Matjaž Leu, učenec slovenske dopolnilne šole v Švici, oblečen v slovensko narodno nošo, pa je v imenu učencev slovenskega dopolnilnega pouka zaželel skupščini uspešno delo in recitiral Prešernovo Zdravljico. Minister za Slovence po svetu in narodnosti v Sloveniji, dr. Janez Dular, je po telefaksu sporočil pristrčne pozdrave in najboljše želje za uspešno delo.

Po razpravi o statutu SSK-konference za CH-FL, številnih pripombah, dopolnitvah in spremembah, je bil statut sprejet. Sedaj ga mora potrditi še glavni odbor SSK s sedežem v Trstu. Sledile so volitve upravnega in nadzornega odbora ter predsednika. V upravni odbor so bili izvoljeni: g. dr. Božo Dimnik (predsednik), g. dr. Ludvik Čanžek (podpredsednik), p. Robert Podgoršek, dipl. teol. (tajnik), ga. Majda Kro-

Trio Leu-Kralj — bratci Matjaž, Klemen in Lovrenc — iz Niederteufna pri Appenzellu pogosto nastopajo na slovenskih prireditvah. Za slovenski kulturni praznik v St. Gallnu je Matjaž recitiral Zdravljico, mali Lovrenc je povedal Vrbo, Klemen pa je na flavto zaigral slovensko narodno himno.

marjeva, dipl. iur. (blagajnik) in g. dr. Franc Drobnič. Nadzorni odbor sestavljajo: ga. dipl. psih. Gabrijela Biočić-Likar, g. dipl. ing. Franc Ilar in g. Božidar Košorok. Trenutno šteje konferenca 68 članov.

Udeleženci na ustanovni skupščini SSK-konference za CH-FL, v ospredju: ga. Milka Rahne, predsednica SPD Triglav Zürich, g. dr. Božo Dimnik, g. Jurij Terseglav, g. dr. Ludvik Čanžek.

Tako Slovenci v Švici in Lichtensteinu pristopamo k „prvi veliki mizi slovenskega bratstva“, kot je Svetovni slovenski kongres opredelil pisatelj Alojz Rebula, pristopamo v razumevanju in spoštovanju medsebojnih razlik, v želji, da bi prispevali k ohranjanju in razcvetu slovenstva. Sedež SSK-Konference za CH-FL je v Zürichu, s tem da Slovenska misija nudi na razpolago svoje prostore in tehnične usluge.

Ko je na večer šestega dne Arhitekt zemlje in neba sédel k počitku, so na prelomu gora in obmorskih brežin zrasla Cankarjeva „nebesa pod Triglavom“ in Prešernov „Slovencev dom“ ... (Stele). Končno postajamo sami gospodarji te prelepe domačije na sončni strani Alp. Radi bi, da bi bila en sam topel dom, za slehernega, ki mu po žilah teče slovenska kri, četudi ga že desetletja priklepa tujina in mu tuja roka reže kruh, kajti vračamo se, vračamo izpiti od dela, bolni, v krstah in žarah, neuresničenih načrtov, neizpetih pesmi in neizsanjanih sanj, z grenkim priokusom, da ne žanjemo, kjer smo sejali ...

Slovencev dom je z mednarodnim priznanjem dobil svojo hišno številko, iz dneva v dan raste število držav, ki nas priznavajo za edine gospodarje na naši zemlji. Ta novi dom potrebuje naše srce in ta svobodna zemlja naših rok in kaj lepšega, če bomo smeli reči s Cankarjem: „Domovina, dal sem ti, kar sem imel, če je bilo veliko ali malo. Bog bo sodil. Dal sem ti svoje srce in svoj razum, svojo fantazijo in svojo besedo, dal sem ti svoje življenje — kaj bi ti še dal?“

Slovence v Švici in Lichtensteinu vabimo, da se pridružijo Konferenci SSK za CH-FL. Prijavnico pošljite na naslov: SSK — Postfach 771, 8052 Zürich.

SOLOTHURNSKO PODROČJE

VEČER MEDNARODNEGA PRIZNANJA IN PREŠERNOV DAN

Lansko leto je bilo 19. julija v Ženevi ustanovljeno Združenje ženevskih Slovencev, ki je takoj pokazalo svojo življenjskost. Eden izmed sadov so tudi Ženevske novice kot glasilo Združenja.

Za letošnji februar je Združenje pripravilo v Cartignyju pri Ženevi proslavo Prešernovega dne in istočasno večer mednarodnega priznanja Slovenije. O tem Ženevske novice za marec 1992 takole poročajo:

„Prijazno okolje Centra (nekdanje protestantske fare) je nudilo prostor za razstavo trem našim umetnicam: slikarki Pavli Suermondt, umetniški fotografinji Metki Vergnion in kiparki Lučki Koščak.

Prvega mladinskega svetovnega prvenstva v športnem plezanju v Baslu od 26. februarja do 1. marca 1992 se je udeležilo tudi 14 plezalcev iz Slovenije. Na poti v Basel so se za kratek čas ustavili v prostorih Slovenske misije v Zürichu, se srečali s tukajšnjimi mladimi Slovenci in poskusili švicarsko pustno jed: Fastnachtstküehli. Seveda ni šlo brez švicarske čokolade.

prezračevanje

CERKEV MORA POSEGATI V (NE)POŠTENOST POLITIKE

„Vsi ste v smrtnem grehu, ker ste kruti z nedolžno raso. Povejte mi, s kakšno pravico držite Indijance v strašni sužnosti? S kakšno pravico ste začeli krvavo vojno proti tem ljudem? Zakaj jih z delom tako izčrpujete? Ali niso to ljudje?“

„Prekleti far, meša se v svetne zadeve,“ so kričali oblastniki, ko so slišali Montesinovo pridigo leta 1511 na Kubi.

Od predstojnika so zahtevali, naj ga kaznuje. Ta pa je odgovoril: „Kar je bilo rečeno, se sklada z evangelijem!“

Kmalu za tem so dominikanci dosegli zakonsko zaščito Indijancev.

To se je zgodilo na začetku novega veka, ko so začeli bogoslovni strokovnjaki razlikovati v politiki dve ravni, pravno in udejanjano, ter postavili temelje človekovim pravicam in sodobnemu mednarodnemu pravu.

To razlikovanje so ukinili pristaši

Po aperitivu je bila na razpolago večerja; mrzli bife, ki ga je pripravil šef, je bil obilen in dobro izbran. Okrog miz in ob kozarčki vina je bilo živahno — po dobri stari slovenski navadi.

Ob 22. uri smo se preselili iz jedilnice v dvorano, kjer sta po uvodnih besedah nastopili umetnici: osemletna Evica Gašparič s flavto — ob spremljavi harfistke Valentine Hrobat, ki je nadaljevala s solističnimi točkama. Izvedba je bila na res lepi višini . . . Ker je bil prav na ta dan — 14. februar — še povrh njen god, je seveda zaslužila šopek cvetja.

Peršernovega dne se je spomnila Sonja Ducez z nekaj izvirnimi mislimi o tem našem velikem možu, nato nam je kitarist Matjaž Rajterič briljantno izvajal suito španskih melodij. Sledila je deklamacija Prešernovega Povodnega moža . . . Za konec sta nastopila tuja gosta: violinist g. Roberto Sawicky, ki je Argentinec slovanskega rodu, ob spremljavi pianista g. Bernarda Waltherja. Presenečenje je bilo nemajhno, ko smo po prvih taktih prepoznali našo Zdravljico! Sledila je vrsta skladb iz zbirke ciganskih motivov, zaigranih s pravim južnjaškim temperamentom.

Prisotnih je bilo 49 oseb poleg 7 malčkov, ki so kljub pozni uri z zgledno pozornostjo sledili programu. Pridružil se nam je precej 'novih' rojakov, nekaj jih je pa žal bilo zadržanih. Goto vo bodo med nami prihodnjic.

Vsekakor pohvale in zahvale vreden večer.

ABRAHAMOVO SLAVJE

Na prvo nedeljo v marcu (1. marca 1992) sta se v Bernu dve Slovenki, Mija in Lea, namenili izraziti hvaležnost Bogu, staršem in vsem, ki so jima kakorkoli pomagali v življenju — za 50 let življenja. V ta namen je bila najprej ob 11.30 maša, kajpada vsa uglasena na srečanje z Abrahamom. Slavljenci sta pridno sodelovali z branjem božje besede in prinašanjem darov, kar je še posebno odražalo njuno darovanje 50-letnega življenja dobremu nebeskemu Očetu in zahvalo zanj.

Po maši je — kot navadno ob podobnih priložnostih — sledilo družabno popoldne. Skrbno pripravljeno okrepčilo v trdem in tekočem stanju, kratka predstavitev življenjske poti obeh slavljenk, medsebojni pogovor, pesem in Jakova harmonika — vse to se je kot mavrične barve povezovalo skupaj ter polnilo prostor cerkvene dvorane in naših src. Škoda le, da nekateri poabljeni in pričakovani niso mogli priti.

Dragi slavljenki Mija in Lea, hvala vama za povabilo, postrežbo in prijetno doživetje Abrahamovo nedeljsko popoldne. „Bog pa naj dobri da vama živeti — novih med nami spet petdeset let!“

francoske revolucije in postavili udejanjano politiko za najvišjega razsodnika. To smer **so do konca uresničili komunisti v gulagih.**

Nastala je večmnenjska demokracija, ki priznava razliko med pravno in udejanjano (državno in strankarsko) politiko na eni strani, pa drugi strani pa vključuje vse družbene dejavnike, tudi verske, v demokratično razpravljanje in iskanje pravih odgovorov na nove izzive.

Demokracijo so iznašli v civilizaciji, ki jo je **navdihovalo in oblikovalo krščanstvo.** „Nauk o neodtujljivih človekovih pravicah so izdelali na podlagi krščanskega pojmovanja osebe kot nenadomestljive vrednote“ (Kolakowski). Podoba usmiljenega Samarijana in poslednje sodbe navdihuje vzajemnost in skrb za druge. Kristjani verujemo, da bomo ob poslednji sodbi vprašani, ali smo dali lačnemu jesti, žejnemu piti . . .

Komunizem je bil zanikanje vsega tega. Gorki pravi: „Sovraštvo je ljubezen. Glejte, to, kar so storili čekisti v taboriščih, to je pravi humanizem, resnična ljubezen do ljudi.“ (ČEKA — zloglasna partijska policija.) Ali gre za oblastništvo ali za poštenost, ko se je Cerkev za ceno hudih žrtev komunizmu uprla?

V komunizmu „delavski razred obdelujeta totalitarno zatiranje in nadzor, duhovno in telesno pa je razlaščen. Vse to početje je čisto jasno **presegló fašistični in nacistični model** in je imelo nekaj dodatnih izpopolnitev le še v maoistični Kitajski“ (Castoriadis).

Ponovno razgibanje krščanstva je potrebno zaradi njegove omogočevalne in bistvene vloge v obstoju družbene in večmnenjske demokracije.

Na tej temeljni nrašteno-politični ravni deluje katoliška **Cerkev** kot verska ustanova, **vernike-laike** pa **spodbuja**, naj delujejo v zavestni odgovornosti do bližnjega, naroda in družbe tudi na **politično-udejanjanem področju**. Kako to storijo, je njihova stvar. Kolikor se tudi na tej ravni odloča o nravnih vprašanjih, se Cerkev oglašča kot eden izmed kvalificiranih sogovornikov. Tu, in samo tu, lahko pride Cerkev v navzkriž z nekaterimi strankami, podobno kot Montesino.

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● POPRAVI NAPAKE.

- Ne vem, kje da tiči; ne vem, da li misli resno; v gledališču dajejo Cankarjeve Hlapce; daleko najboljši, daljnji kraji, nadaljni, dalekovi-den, dalekosežen, z dneva v dan, svoj živ dan, tjavendan, današen, dati kot dar, Darwin, darwinizem, vidva data, vi date, dati izraza veselju, ni dana možnost, pogoji niso dani, dati na debato, delozmožen, deloželjen, decemberski, velik čin, činjenica, delati na tem, delati na slovarju, še dela na rokopisu, delati grimase.

● POPRAVI NAPAKE.

- Pred tvojim pragom pometaj!
- Jaz hvalim moje blago, ti tvoje, kako vsak berač svojo malho hvali.
- Ne vtikaj se v moje stvari, rajši tvoje uredi!
- Njegovo knjigo sem našel, moje pa ne.

- Mati mu je povedala v obraz, da se od (svojih — njenih) žuljev ne bo več redil.

● NAPIŠI SLEDEČE ŠTEVNIKE Z BESEDO.

- 11, 22, 33, 44, 55, 66, 77, 88, 99
- 112, 613, 987
- 1992, 2222
- 3,751.015

PRAVILO: Števnike od 11 do 99 pišemo skupaj. Prav tako stotice. Ločeno pa tisoč, milijon, milijarda.

● ŠTEVNIKE IZPIŠI Z BESEDAMI.

- Z 2 konjema se že dá orati.
- Ob 4^h odidemo.
- Pri 100 ljudeh je že nekaj težav.
- Napadli so s 1000 možmi.
- Tovarna je s 175 delavci zlahka zmagovala naročila.

PRAVILO: Števnikov sto in tisoč navadno ne sklanjamo. Če so glavni

števnik sestavljeni, sklanjamo samo zadnji del.

● IZPIŠI SLEDEČE KRATICE Z BESEDAMI.

- m, kg, l, t.m., t.l., ZDA, OZN, ml, št., itd., idr., ipd., npr., SLT, RTV, CD, DZS.

● V NASLEDNJIH STAVKIH POPRAVI NAPAKE.

- List sem iztrgal ven iz knjige.
- Učitelj je stopil noter v sobo.
- Zvezde sijajo dol z neba.
- Pod mostom smo se skupaj zbrali.
- Sonce gor vzhaja.

● KAKO JE PRAVILNO?

- Ura gre naprej.
- Skupaj pridemo.
- Čevlje si daj dol!
- Knjigo bom dal nazaj.
- Predlagal je par sprememb.

Janez mencinger moja hoja na triglav

(odlomek)

Na visoki planoti, ki jo Srenjanci (Bohinjci iz Srednje vasi) zovejo „Vuskovnica“, je v majhnih presledkih raztreseno dokaj lesenih stanov z ogradi za živino, lesenih in zidanih hišic s praviimi okni, z vežo in pečjo in s hlevi, prizidanimi za živino.

Četrta hiša je bila odprta. Oziral sem se po sobi: na razpelo in na podobi Matere božje in svetega Martina pod stropom za mizo, na

svetega Duha v stekleni obli, viseči nad mizo, na ozko polico, na kateri se družijo svečnik, milo, ščet in v usnje vezana Dušna paša, na belo mizo iz lipovega lesa, na javorove stole in na klopi, k steni pribite. V žličnjaku poleg duri sta bili samo dve žlici. Kaj je bilo v skrinji in v rjavi omari, pribiti na steno poleg postelje, nisem gledal. Peč je imela zelene modnice.

— — —

Počivališče je bilo izborno; travnata ravnica v kotu med Tolstcem in Konjščico, pod ravnico globoke strmine, nad njo skalne rebri in mestoma redek brinov les, v sredi ravnice visok vejnat macesen in v

ozadju mrzel studenec z žlebom iz smrekove kože.

V dolini globoko pod nami smo videli nekaj hiš iz vasi Stara fužina, polje proti jezeru s cerkvijo sv. Janeza Krstnika in jugozahodni del jezera, na katerega gladini se je zrcalili mestoma skalnati, mestoma bujno obrasli južni breg z visoko strmo goro vred, ki se dviga za bregom. Na nasprotni strani globoke doline se sklepajo in vrsté mogočne gore, ki v zložnem polkrogu delajo visoko, strmo mejo med Bohinjem in pokrajinami okoli Sorice, Tolmina, Kobarida in Bovca. Bila je to ponosna vrsta vrhov od Ratitovca na vzhodu do Bogatina na zahodu.

● IZBERI PRAVI PREDLOG.

- Kos je izbezal (iz — z) drevesa črva.
- Fantek je zlezel (iz — z) drevesa.

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI:

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Plah, cejenje, precejen, zapitek, celuloid, cestnoprometni predpisi, steza se vije cikcak, cikel (krog, vrsta, venec, zbirka), cilindriški, cingljati, cirilica, cokla, cviljenje, cvreti, piščanec za čvrtje.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Čarati, čarovnik, čarovnica, v čast mi je, častiželjen, Kranjska čbelica, čebelnjak, čebulček, čeden (ličen, brhek), čeprav (četudi, zaradi mene), česen, čestitati, čestitati za uspeh, čestitka, češ da, četrt; pridem, četudi bo mrz; četverka, bruhati, posestvo prepisati; drevo, katerega sad uživaš; kakor hitro (brž ko) se je navadil; črepinja, črnomaljski, čudovit, prelep (sijajen), čuditi se, čudim se čemu (nad čim), čudo, čuvati se koga.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Ko se je zjutraj zbudil, ni več mislil nanjo. Ne zavedamo se, kaj je zdravje. Rada bi govorila, a je rajši vse obdržala zase. Ko je nad njo zasijalo sonce, se je tudi on razveselil. Vedno je bil zoper nje.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Čuvaj ni gledal vanjo, ker je za njenim hrptom gorela premočna luč. Z njim se je potrudil kot z drugimi. Tam je stala lestev, nad njo pa zijala v stropu odprtina, da bi lahko skozi zlezel človek. Tedaj sem poleg sebe zaslislala tiho klicanje. Štiri leta sem stanoval pri njem.

● **ZANIKANI GLAGOLI:** Ključa niso našli. Pogodbe ni prebral ne podpisal. Knjižničarka ni razdelila leposlovnih knjig. V tem gozdu nismo zagledali ne srne ne jelena. Ne preganjaj ne krta ne ježa.

● **PRIMERNI PRIDEVNIKI:** Pisana mavrica se je razpela prek neba. Ključavnica brez ključa ni uporabna. Sosed nima polnega čebeljnaka čebel. Žalostna mladost je kakor drevo brez vej. Dober glas seže v deveto vas.

● **PRIDEVNIŠKI PRILASTKI:** Psič-

- Gledal je (čez — skozi) okno.
- Govoril je, (brez — ne) da bi zardel.
- Načrt je sprejel brez (nadaljnega — pomisleka).

kov gobček. Prijateljeva zvestoba. Cankarjevo življenje. Sovražnikova voj-ska. Medvedova šapa.

● **POMEN IZRAZOV:** francoz = priprava za odvijanje ali privijanje; Francoz = domačin iz Francije; vipavec = vino z Vipavskega; Vipavec = domačin z Vipavskega; kamničan = vlak, ki vozi v Kamnik; Kamničan = domačin iz Kamnika; mariborčan = vlak, ki vozi v Maribor; Mariborčan = domačin iz Maribora; meta = zdravilna rastlina; Meta = žensko ime; štefan = dvolitrska steklenica; Štefan = moško ime; žerjav = velika ptica, naprava za dvigovanje bremen; Žerjav = priimek; jurček = goba, Jurček = moško ime; neža = posoda za vino, rastlina; Neža = žensko ime.

● **DOMAČI IZRAZI** — Posredovalnica (zastopstvo, predstavništvo, poročevalski urad), sozvočje tonov, kdor se ukvarja s čim nepoklicno, postopno odplačevanje dolga skupaj z obrestmi, zbiranje podatkov v določen namen, imovinsko stanje podjetja, pisarna, pozoritev s črtežem, izvoz blaga, prosto poštnine, celotna oprema, spisek cen, seznam premičnega imetja, tehnološko združenje raznih industrijskih podjetij, ugodno gospodarsko stanje, sodelovanje, obračun, predpis, proizvodnja, načrt, opis dejavnosti v reklamne namene, seznam, potrdilo o prejemu izposojene stvari, računski ostanek pri sklepanju računov, delavnica, ustroj, cenik, znanost o predelovanju surovin, nauk o urejanju mest, tekoči račun.

● **ZAMENJAJ V NASLEDNJIH STAVKIH TUJKE Z DOMAČIMI IZRAZI:** Šola gotovo ne more biti neprizadeta, kako živijo otroci. Pameten porabnik lahko vpliva na proizvodnjo. Posredno ali neposredno si ima prste vmes. Cenik ni mogel zajeti vseh sestavin porabe toka. Tako odjemalec kot dobavitelj električnega toka si želita čim boljše delovanje elektrarne.

izražajmo se lepo

Nobena beseda je ne gane. — Nobena njegova beseda ji ni ušla. — Niti besede več! — Same besede so ga. — Tu je vsaka beseda zastoj. (= Se ne da nič spremeniti.) — Vsa-ko besedo so morali vleči iz njega. — Zadnja beseda mode. — To je moja zadnja beseda. — Biti mož beseda. — Ko-nec, mir besedi! — Škoda besed. — Ima polna usta besed. — Beseda ni konj. — Lepa beseda lepo mesto najde.

o

Ni mi do besedičenja. — To je prazno besedičenje užaljenih puhoglavcev. — Nepotrebno besedičenje.

o

Upravičeno je bila besna na soseda. — Besen bik. — Pes je lajal kot besen. — Otepaj je okoli sebe kot besen. — Pijanec besni. — Nevihta, požar besni. — Ljudje so se smejali in to ga je še bolj besnilo. — Obsedla ga je besnost.

o

Drvar je vzel s seboj sekuro in bet. — Neumen je ko bet. — Jurčki imajo bet in klobuk. — Enkrat z betom, drugi s psom. (= Živeti zdaj razsipno, zdaj revno.)

o

Star sem in betežen. — Hodil je upognjen in ves betežen. — Betežen stavec. — Starostna betežnost.

o

Ni rekel ne bev ne mev. (= Prav nič.) — Pisal sem jim, oni pa ne bev ne mev.

Demokratske oblasti (po svetu) danes **vabijo verske skupnosti** k sodelovanju pri reševanju npravnih vprašanj. Nekdanje izključevanje in ločevanje, pogojeno z nestrpnostjo revolucije, je danes nadomesteno s sodelovanjem različnih družbenih dejavnikov za skupni blagor.

Ali bomo tudi tu zamujali? Bomo, dokler bodo naše miselno obzorje predsodki, dialog in študij pa španska vas.

Drago Ocvirk — DRUŽINA, Ljubljana, 15. 2. 92.

SPRAVA JE NUJNA, A BREZ RESNICE JE NE MORE BITI

Te dni je bilo v časopisju mogoče brati nekaj misli **o nujnosti sprave** med Slovenci. In s tem v zvezi besede sedanjega papeža na Poljskem leta 1981: „Odpuščati **ne pomeni posloviti se od resnice in pravičnosti.**“

Obe zgornji izjavi, da je sprava nujna in da se zanjo ne smemo odpovedati resnici, seveda držita. Žal pa **se v slovenskem prostoru** piše in ravna **prav nasprotno**: v vojni premagana stran naj bi se poslovala od resnice, poleg tega pa naj bi bila kriva še za to, da do sprave ne pride.

Slovenski narod **je sprla** v začetku vojne **partija**. In sicer s tem, da si je prilastila monopol nad uporom proti okupatorju, ki **ji je, upor, služil** predvsem za revolucijo, da pride na oblast, vse pa, ki se ji niso pridružili, razglasila za narodne izdajalce; od teh jih je že v prvem letu vojne **likvidirala nad tisoč**; s tem je sprožila državljansko vojno; po vojni je **postreljala več kot deset tisoč Slovencev** in vpeljala **enopartijsko diktaturo**.

To je zgodovinska resnica, ki jo je treba sprejeti, da bi lahko prišlo do narodne sprave. Da je večina borcev na eni in drugi strani ravnala iz čiste vesti, je jasno. Da pa je bila **revolucija**, objektivno gledano, **nemoralno dejanje**, je prav tako nesporno. Če poveličujemo čisto vest borcev in njihovo junatstvo, potem poveličujemo to pri obeh plateh. Ali pa pri nobeni. Ne pa, da poveličujemo eno stran, hkrati pa drugo ponižujemo. Celo španski diktator

Franco je dal v Valle de los caídos skupaj pokopati padle na obeh straneh.

Druga misel, ki jo je bilo te dni mogoče brati, je pa ta, da **naj zasedejo mesta v današnji slovenski družbi ljudje**, ki so zanje **sposobni**, ne glede na to, kaj so bili v preteklosti.

Tega načela ni mogoče povsem sprejeti. Kot se je to dogajalo drugje po svetu, tako **bi se morali** tudi v Sloveniji **ljudje**, ki so bili v prejšnjem totalitarizmu na ključnih položajih, v **demonstraciji tem odpovedati**. Sami bi morali imeti toliko čuta, da bi se zaradi svojega prejšnjega nedemokratskega ravnanja umaknili v zasebnost. **To pa zahteva tudi družbena higiena**. Kako zlahka se bo sicer spet našel kakšen diktatorček, ki bo izrabil prvo prilžnost za to, da postane državni poglavar, saj ne bo s tem nič tvegalo, ker se mu kasneje, če bo padel, ne bo po sedanjih praksi nič zgodilo.

Francè Borštnar — DRUŽINA, Ljubljana, 16. 2. 92.

SLOVENIJA JE KATOLIŠKA

11. februarja je Zavod za statistiko v Ljubljani objavil začasne podatke o lanskem popisu prebivalstva Slovenije. Po teh je od občanov, ki živijo v Sloveniji, **katoličanov 71,77 %**. Številka je „nepričakovano“ visoka in čuti jo bilo, da je v nekatere kroge na Slovenskem zanesla preplah. Najbrž pred „desno revolucijo“.

Vsekakor pa dá ta številka misliti. Drugim, nam, pa še komu.

● Najprej drugim.

— Npr. **poslancu**, ki je po TV povedal, da **se bo vedno bojeval proti katolištvu**. (Zakaj, ne vem. A že moramo biti zanj tolikšno zlo, da smo vredni njegovega boja.) Ob tolikšnih odstotkih katoličanov bo imel precej dela, ni kaj.

— Potem **tistim**, ki so ocenjevali **vatikansko ponudbo** diplomatskih stikov Sloveniji na najvišji ravni — **za previksoko**, češ da je to običaj le v pretežno katoliških državah. Sedaj vedo, da Slovenija je takšna.

— Zatem **poslancem** — in seveda vsem, ki so jih pri tem podprli — ki so

dali zapisati v našo **ustavo porazni 55. člen**, po katerem ima mati ustavno pravico svojemu nerojenemu otroku vzeti življenje. Takšnega člena bi se sramovala vsaka država, ki je dosegla določeno civilizacijsko stopnjo. A vprašanja so drugače: Ali je slovenska skupščina sestavljena po ključu gornjih odstotkov, kar zadeva vero? In če je, kako so ravnali poslanci-kristjani ob tem glasovanju? Mogoče so žrtvovali svoje gledanje na splav višjim koristim, kot da sploh so višje koristi kot človekovo življenje, četudi še nerojeno.

— Končno še **medijem**, ki se ne morejo in ne morejo sprijazniti s tem, da je v slovenskem prostoru **uradni ateizem dokončno pokopan** in da bo le treba počasi nekoliko manj sramežljivo spremljati tudi versko življenje 71,77 % vernih občanov. Tako, kot je to v vseh demokratičnih družbah.

● Potem dajo gornji odstotki misliti nam.

— To, da si je upalo 71,77 % občanov Slovenije priznati se za katoličane, je **razveseljivo**, saj so s tem izrazili prepričanje, da je zanje v Sloveniji **komunizma res konec**. (Če si tega v prejšnjem enoumju niso upali, je stvar, s katero si bodo morali priti na čisto sami.)

— Seveda ne gre pri teh visokih odstotkih samo za katoličane v polnem pomenu besede. Pojem „katoličan“ je raztegljiv: vanj je mogoče stlačiti vse, od skoraj brezverca pa do svetnika. V teh odstotkih **je torej marsikaj**.

— To spoznanje nam pa narekuje, da **pokristjanim** najprej sami sebe, **kristjane**. Ugodno pri tem je, da v skladu z gornjimi podatki tri četrtine prebivalcev Slovenije sprejema Kristusov nauk za svoje življenjsko vodilo. To pa daje upanje, da bo delo mogoče lažje, kot se zdi.

— **Kristjani smo** po tem, kolikor se nam posreči uresničiti Kristusov nauk, za slovenski prostor **sol in kvas**: vanj **vnašamo najzlahtnejše vrednote resnice, pravice, svobode, dobrote in upanja**, kar je za Slovenijo neprecenljiv blagoslov.

● Končno naj bi se ob 71,77 % zamislili tisti, ki odločajo o programih javnih glasil.

— Slovenski katoličani imamo zaradi teh odstotkov **pravico do** znatno **večjega prostora** v sredstvih javnega obveščanja, kot smo ga imeli doslej. Seveda nam manjka za to sposobnih ljudi, ker je pač partija 45 let potiskala verne v zakristije. Te kadre je treba začeti načrtno pripravljati. Medtem pa moramo prav tistih nekaj možnosti javnega sporočanja, ki so nam na voljo, kar najbolj kvalitetno in polno uporabiti.

Branko Rozman — DRUŽINA, Ljubljana, 23. februarja 92.

SMEMO BITI, ČE NAS NI

V Sloveniji je 1.962.606 stalnih prebivalcev, od tega kar **1.394.180 (72 %) katoličanov**. Zanimivo, da nevernih ni več kot 84.984, niti toliko torej, kot je štela partija na višku svoje moči in zatiranja vernih.

Ker tudi te številke potrjujejo bistveno **sprevrženost komunizma**, so se takoj oglasili varuhi „pridobitev revolucije“. Eni izrekajo dvome o resničnosti števil in se bojijo njihove politične rabe, drugi pa ugotavljajo, da je vpra-

šanje vere intimno vprašanje in ni primerno za popisne ankete.

Očitno je zanje pomembno, da ostane vse po starem in se verni ne smemo pojaviti v javnosti ter delovati v skladu s svojo vestjo in vrednotami. Če nas že ni mogoče fizično likvidirati, nas je treba družbeno, kajti **smemo biti le, če nas ni v javnosti**. To pa je isto, kot če nas ne bi bilo. Kako naj bo kristjan še kristjan, če ne sme uresničevati temeljnih vrednot svoje vere — med katere uvršča tudi človekove pravice ter večmnenjsko in družbeno demokracijo — če nima pravice do javnosti in političnega delovanja? Vera se razodeva v delu na vseh življenjskih področjih, tudi v javnosti in politiki.

Ljudje, ki znajo spoštljivo in tehtno spregovoriti ter drug drugemu prisluhniti, so dragoceni za našo utišano in zamorjeno družbo, ker **bodo** v njej ustvarjali **večmnenjsko javnost**. To pa je eden od temeljev demokracije. Zato nas ne ogrožata skoraj dve tretjini katoličanov, marveč njihovo odiranje iz družbe v pasivnost in molk, po pravilu: „Kdor je pravi kristjan, bo v cerkvi, bo molil, bo tiho in bo dal mir!“

Drago Ocvirk — DRUŽINA, Ljubljana, 23. februarja 92.

ali je mogoče Boga dokazati?

nadaljevanje s 5. strani

drugi. Ta napetost povzroča, da smo brez počitka in brez miru in da nas vedno znova prevzema nezadovoljstvo. Ali je to hrepenenje nesmiselno? Ali se moramo vdati in ga pozabiti? S tem bi se odrekli skrivnosti svoje človeške narave.

Če sonca ni, odkod to hrepenenje? . . .

O, sonce je! Je, ker ga slutimo, ker ga v globini duše čutimo!

Vse je mračno, duh nam seva, k Bogu pota razodeva.

Oton Župancič

Če naj torej to, da smo ljudje, ne bo nesmiselno, potem mora našemu upanju po neomejenem odgovarjati nekaj resnično neomejenega: naše spraševanje in iskanje je odmev in odziv na božji klic, ki se javlja v naši vesti.

Najti absoluten smisel brez Boga, bi bilo domišljavo. Samo Bog je odgovor na veličino in bedo človeškega bitja. Kdor vanj veruje, je lahko pravičen človekovi veličini, ne da bi moral tajiti njegovo bedo.

Odločitev za Boga se tako izkaže kot odločitev za človeka. Kajti le če Bog je in če je Bog neomejena svoboda, ki vse obdaja, usmerja in vodi, obstaja za človeka na tem svetu prostor svobode. Odločitev za Boga pomeni tako odločitev za svobodo in za brezpogojno dostojanstvo človeka. Le če Bog je, človek ne tiči na robu nekega veselja, ki je neobčutljivo za njegova vprašanja in stiske.

Če pa Bog je, potem to pomeni, da sveta navsezadnje ne vladajo mrtve zakonitosti, ne slepi slučaj in ne brezimna usoda. Vera v Boga dopušča, celo terja, da brezpogojno sprejememo sami sebe in vse druge ljudi, ker nas Bog brezpogojno sprejema.

Vera omogoča osnovno zaupanje v naš položaj; brez tega zaupanja ne more nihče živeti ne ljubiti ne delati.

Vera v Boga ne zatira človekove svobode, ampak nasprotno govori o njeni brezpogojni vrednosti in nam nalaga dolžnost neomejenega spoštovanja slehernega človeka kot tudi to, da se zavzemamo za red svobode in pravičnosti med ljudmi.

Ko bi bil Bog mrtev, potem bi bil končno mrtev tudi človek. Zato človekovo upanje ni to, da je Bog mrtev, marveč to, da Bog živi.

oglasi

● V Destaniku pri Ptuj PRODRAM starejšo hišo in 1 ha zemlje. — Tel. v Sloveniji 062 / 72 43 49 ali v Nemčiji 08 654 / 32 95.

IZŠLA JE KNJIGA

STANE KOS

STALINISTIČNA
REVOLUCIJA
NA SLOVENSKEM
1941—1945

II

Nepistranski opis druge polovice medvojnega dogajanja v Sloveniji. Knjiga opisuje čas od septembra 1943 do maja 1945.

Obsega 272 strani. Stane 30 mark. Dobi se na naslovu: Mohorjeva družba, Viktringer Ring 26, A-9020 Celovec.

● V Rogaški Slatini PRODRAM dvostanovanjsko hišo. — Telefon: BRD 08 222 / 77 54.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v

mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, bar, televizija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● Ugotavljanje „bolezni“ na osnovi aure in zdravljenje z bioenergijo, brez tablet. Tako zdravljenje je v svetu zelo uspešno in znano. Tel. Slovenija 0038 - 61 - 57 94 70; tel. Švica 0041 - 42 - 31 00 32; tel. Nemčija 0049 - 71 31 - 32 483.

**Če potujete v München,
Vas pričakuje**

HOTEL ERBPRINZ

Sonnenstr. 2, 8000 München 2

tel. 089 / 59 45 21.

Družina Zupan

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojne pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Učitelj: „Kdaj nastane brezzračen prostor?“

„Kadar zapelje kolesar čez šivanko.“

o

Študent medicine mora na celuloidni punčki izvesti porod s kleščami. Ves prepoten delo konča.

„Odlično,“ mu reče profesor, „če sedaj še udarite otrokovega očeta s kleščami po glavi, ste pokončali vso družino.“

o

„Prišel bom k vam na dom,“ pravi znan vlomilec svojemu odvetniku, „da se vam zahvalim.“

„Prav. A, prosim, podnevi.“

Tudi komunisti se spreminjajo: še včeraj so govorili o lepši prihodnosti, danes pa vzdihujejo

„Kakšna je razlika med nogometšem in konjem?“

„Ne vem.“

„Če nogometaš dobro brcne, dobi nagrado. Če isto stori konj, ga predelajo v salamo.“

o

Žena možu, ki je kirurg: „Vidiš, tak si! Zašiti znaš vse od črevesa do srca, na srca ti pa vedno manjka kakšen gumb.“

o

Trgovec s preprogami sedi v skladišču. Njegova žena mu zakliče: „Mojzes, pridi brž, v trgovini nekdo reflektira na preprogo.“

„Ah kaj, naj za sabo spet pobriše, pa je!“

o

„Kako lepo izgledaš!“ pravi prijateljica prijateljici, ko se po dolgem času spet vidita.

„Saj si se tudi ti zredila.“

Znanec znancu: „Ali se ti ne zdi, da mi je moj sin zelo podoben?“

„Iz tega si pa res ne delaj problemov. Glavno, da je zdrav.“

o

Na družabnem srečanju.

„Ali ste že videli mojo očarljivo ženo?“

„Kaj imate dve?“

o

Ded pripoveduje o svojih junastvih v vojni.

„Ja, ded, čemu je bilo pa potem potrebnih še toliko drugih vojakov?“

o

On: „Zadnjo noč sem sanjal, da me imate radi. Kaj naj to pomeni?“

Ona: „Da ste sanjali.“

o

Pri vegetarijanski družini: „Otroci, pridite, sicer bo jed ovenela.“

o

Politikom in vesoljcem je skupno to: če so spodaj in naredijo kakšno napako, ne pridejo nikdar gor; če so pa zgoraj in naredijo kakšno napako, ne pridejo nikoli več dol.

Tajnica šefu: „Gospod direktor, ali znate brati misli?“

„Znam.“

„Potem mi pa, prosim, oprostite!“

o

Po izgubljeni tekmi vpraša kapitan moštva sodnika igre: „Kako je ime vašemu psu?“

„Mojemu psu? Jaz nimam nobenega psa.“

„Kako? Slep, pa nobenega psa?“

o

„Moj brat je bil prejšnji teden v Londonu in si je kupil Rembrandta.“

„Koliko kilometrov pa že ima?“

o

„Ali je tudi ta krompir holandski?“

„Ali mislite z njim govoriti ali ga jesti?“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Anselden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 23 1 00 ali 05522 - 34 85-0).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 9 rue Saint Gorgon, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,

tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Janez Modic, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slow. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, Postfach 771, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), 61001

Ljubljana, p. p. 121/III (Tel. 061 / 454 246)